TECHE
UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. **P_MSS_0841**

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

Ordinamenta
Daciorum
et Stat. Com. Utini

Civ. Utini
Saec. XIV.
B.

841.

Ordinamenta Civitatis

usque ad 1422

Ordinamenta sacrorum

Innocencius episcopus servus servorum

Singularis in regimine voluntas Civitatis est dispositio.

Singularis in regimine voluntas Civitatis est dispositio.

Singularis in regimine voluntas

Universis et singulis presentes Universis et singulis presentes litteras

In dei nomine Amen. Anno eiusdem millesimo
quadringentesimo sexagesimo sexto indictione prima.
Divina altissimi et nostre intercedentis
intemerate virginis et cuius [illegible] rerum
affluente gratia felicitate populatur. Ergo
operis auxiliando augumentatione salubri et
statum tranquillo oportunum et longevum
esse verificatur moribus laudabilibus ordina-
mentis et regulis iugiter decoranda fore.
Ideo statuta hactenus ~~alias~~ in eadem ob-
servata et de novo edita infrascriptis declarantur
solum et in specie materijs et exactionibus super
dationum separatis quibuscumque ab alijs ~~varie~~ stu-
tutorum quia pro presens // continue tractatur // de ipsis
incommunis magne fructum et proficuum.
Et sic propter impedimentum aliorum et commula-
tionem ordinamentorum de ipsis continuo
memoria habeatur prompta et ~~copia expedita~~.
expedita copia.

Et secundum sapientis dictum [illegible] omnibus
inchoatur

Ordinamenta super datio
vini alijs quibuscumque de
ipso loquentibus non dero-
gando super datiis

Statutum et ordinatum fuit per prudentem
virum dominum Antonium de [illegible] pro reverendo

In xpo patre et dno dno Ledouico dei
gra aglegiensis patriarca capitaneus terre
et consilium. Quod quicumque ciuium terre | vel alterius
dicte terre vendi facientes infra terram
terre burgos eiusdem vel sub burgis ad
(Registratum in quaterno) monetam terre ad spinam soluat pro quolibet
congio maluasie tercensis moscatelli
tercensis et romanie denarios quadra-
ginta. Item pro quolibet congio rabioli istri-
ani den. viginti. Item pro congio quolibet
rabioli de collibus den. duodecim Item
pro quolibet congio rubiam den. duodecim
Item pro quolibet congio vini de ~~...~~ vel / lauer
~~monte~~ montello seu marchie teruisie den.
quindecim. Item pro quolibet congio nostrani
vini terrani den. quinque, et qui fraudem
contra fecerit datium duplum datiarijs huius
modi datij vini soluere teneatur qui
pro tempore fuerint datiarijs, et pena
dicta ... per querela deponet capitulo - ad penam illius
... primatu. De illorum fraude | cedat dno capitaneo
Nota — ... accedatur hac datiarijs vel bone | ? Alia Con
fame ... cum sacramento corporali
... prestando domicianti dno capitaneo
existenti pro tempore in presentia duorum de
consilio

Item statutum et ordinatum fuit, per predictos
(Registratum in quaterno) dnos capitulum et consilium. Quod pre
quecumque vendentes vel vendi facientes
in terra terre burgis et sub burgis

excepto musto per vicinos remittendo

Verdebitur tam pro vicinis, vicio forensi forensi, vicina forensi, quam pro forensi vicio, vinum conductionum nature et mandaci infrascriptorum in grossum in termino retinendum et etiam exportandum solvatur pro quolibet congio malvasie acterensis, et acterensis moscatelli de romanie et novi dachonum denarios octo. Item pro quolibet congio rabioli istriani denarios quatuor. Item pro quolibet congio raibioli de collibus tarviensis, vinum de Coltrazinorum ... moscatelli vel marchie firmie denarios duo. Et pro quolibet congio ... nostrani denarios ... Siquis autem defraudaverit datio duplo datiarijs persolvendo et pena ... solidorum ... mediet. ... cedat duo capitis ... alia ... puniatur ... et cetera ut supra.

|| sum vel alium

Ad 1440 ... Indictione ... Die ... ipsa statuta ... Dux Datio ... proclamata fuerunt ... Nicolao ... filii ... Jacobo ... plegiante ...

Et i exactioe datij vini fraus ul' dolus nequeat co[m]mitti Et ad tollendu[m] om[n]em
difficultatem ac singl'a dubia q[ue] comode fieri possit extinguendo. Ex q[ui]b[us] multiplicat' co[n]tro
vers' int[er] solue debetes [et] datiatos vini oriu[n]t. Ordinamentis alijs q[ui]b[us]cu[m]q[ue] sup[er] datio
vini loquentib[us] i[n] suo robore p[er]manentib[us]. Et ip[s]is nullactenus derogando. p[ro]uisum et
ordinatum fuit ut i[n]frascripti[s] co[n]tinet[ur] [et] declarat[ur].

•

Cum plerumq[ue] vinu[m] vendit' ad furtone[m] mulierib[us] [et] minorib[us] q[ui]b[us] p[ro]hibet'
testimoniu[m] p[ub]lice p[ro]hibere. Et sic hoc manifesto defectu [et] effectu huiusmodi dapnum
Registratu[m] in quarto) datij tracit' i[m]punitu[m]. Statutu[m] igit[ur] et ordinatu[m] fuit p[er] d[omi]nos capit[aneum] et
consiliu[m] q[uod] datiarior[um] Juramento credat[ur] q[uo]d no[n] de credulitate ut auditu
s[ed] directa scientia denu[n]tiatio fiat. p[er] vnu[m] ut plures datiarior[um] q[ui] p[ro] t[em]p[o]re
existentiu[m] ip[s]i d[omi]no capit[aneo] et i[n] p[rese]ntia duor[um] de co[n]silio cu[m] corporali
sacramento vel p[er] homi[n]es bone fame ut i[n] ordinamento edito sup[er] vino
Vz. vinu[m] vendendo ad furto [et]c. sacramento. Vel q[uod] ad furtonu[m] plendu[m] sit datiarijs p[re]dictis plena facultas. Vnde
q[ui] vendit' ad furtonu[m] [et]c. datio duplo datiarijs soluendo et pene dimidie march[e]
aut co[n]fecerit datio duplo datiarijs soluendo et pene dimidie march[e]
den[ariorum]. Tertia p[ar]te capit[aneo] alia com[mun]i reliqua accusatori applicanda puniat[ur]
Et q[uod] quolib[et] q[ui]libet co[m]pellat' p[er] d[omi]nu[m] ad iuradu[m] si ue[n]diderit vinu[m]
sine datij solutione d[omi]no p[ro] datiarios req[ui]rat[ur] ip[s]o datiario i[n]u[n]cto nolente. q[uod] sibi fuit accusat[um] ul' ip[s]u[m] delinquisse i[n] fraude[m] repereri[t].
Preterea etia[m] multotiens vinu[m] vendit' i[n] grosso et sub taciturnitatis silentio
Registratu[m] in quarto in dapnu[m] datij p[re]dicti sine solutione fraudulent[er] trasferu[n]t. Jo statutu[m] et
ordinatu[m] fuit p[er] ip[s]os d[omi]nos capit[aneum] et co[n]siliu[m] q[uod] q[ui]cu[m]q[ue] ciuis ut
forensis vendiderit vinu[m] in grosso qualitercu[m]q[ue] et quocu[m]q[ue] exportan
du[m] ext[ra] terra[m] et non. Tenea[tu]r infra octo dies [tres dies] i[n]clusiue postq[uam] ven
diderit vinu[m] huiusmodi datiario ut datiarijs vini qui p[ro] t[em]p[o]re fuerit no
tificare quantitate[m] recte exprimendo ut co[n]suetum est valeant exige[re] datiu[m]
et debitu[m]. Vnde aut co[n]tenerit datio duplo datiarijs et sexaginta soldor[um]
et debitu[m]. Vnde aut co[n]tra uenerit datio duplo datiarijs et sexaginta soldor[um]
capit[aneo] com[mun]i atq[ue] accusator[is] equalit[er] diuidenda pena sit astrict[us]. Et vinu[m]
lit[er] credat[ur] datiarior[um] ut datiarij aut duor[um] bone fame sacrameto du[m]
mo[do] notificatio fiat d[omi]no capit[aneo] et in p[rese]ntia duor[um] de co[n]silio de
recta scientia et no[n] alit[er] denu[n]tiantib[us].

Iterum q[uod] sepe et sepius transgredu[n]t' infraudem datij notari et alij in exhi
bitione custodu[m] portar[um] et aliorum vinu[m] sine datij solutione ext[ra] terra[m]
Registrat[um] in quarto) exportando. Statutu[m] et ordinatu[m] fuit p[er] antedictos d[omi]nos capit[aneum] et co[n]si
liu[m] q[uod] q[ui]cu[m]q[ue] vinu[m] ducens atq[ue] ext[ra] terra[m] exportans custodib[us] portar[um]
transeunt[ium] bullec medietate ip[s]ius eis dimittendo co[n]signet. Et reliqua
custodib[us] portar[um] co[n]transeuntiu[m] totalit[er] dimittendo similit[er] co[n]signare

Aut totam bullam in dictam extra portas intrinsecas oneare contigerit
simodo teneat. Cuius non contrafacere presumpsit datio duplo datiarys vini
deveniendo et pena med. marchi. dein capitu et cõi atque ipsius custo
dibz similiter aplicanda equaliter soluere teneatur. Et de hoc stetur
custodiz predictorum sacramento ut hois bone fame vel datiariorum aut
datiary fiendo denuntiatio dño capitul et in presentia duorum de consilio
de recta sua et non alit. denunciatis. Et vinu qd ducit extra
terram per conducentem cu sacramento quantitatem declaro ut daciarys
// p die q / Bulla accept. / 7 p die + / cõstitua / rimedieut / sequents quantitatem conquorum declarando Bullam adatiario ut daciarys predictis
habita solum p [illegible] valleat et ea utat. sub pena in dicta. Et
de hoc credatur ut sup dm e in pnti ordinamento.

registraturin quarto — Item qz ad subtracendu datum vini cu mensuris non per coe deputatis
aliqui mensuatur. Statutum jgr et ordinatu fuit qz quicumqz vinu
in grosso vel ad minutum cum quos coes et alys qualibzaliqz mensuris
// ut reliciora / daciarior / seu civitay / data vini / legalem / pervin — consuetis//mesurare teneatur et et solue debitum et consuetum datium quicumqz
aut in terra vini contrafecerit pena dacy dupli datiarys soluenda et xx.
sol. capitul cõi et accusatori equaliter dividenda veniat puniendus et
denuntiatio delinquentis fiat p datiarios ut datiarium aut hoiem bone fame
dno capitul et in presentia duorum de consilio de recta sua et non de cre
dulitate ut auditu. — non derogando ordinamento edito super [illegible].

Capitul
Affirmatu et deliberatu fuit p dnm Castal. et Consilium terre
registratur in quarno — vini. Qz nullus vicanus terre predicte aut forensis de ceto audeat aliqd
vinu ut zabiotiz in prefata terra vendere ut vendi facere ad minutum
ad spina sin assignatione prius de ipso vino ut zabiolo fienda daciarys
~~[illegible]~~ [illegible] ~~et [illegible] ut alij cois~~ et sin corum bulla
Qui non contrafecerit cadat in pena [illegible] ~~[illegible]~~ Cuius tertia
p̃s Castall soluat, tertia cõi vini tertia accusatori dummo sit bone fame et
habeatur in credentia et etiam [illegible] dictis datiarys de datio duplo.

registraturin quarto — It qz quicumqz ponet aut poni faciet aliqua quantitatem vini in vase aliquo
posito ad manu ad spina ~~et~~ p calchom ut p spina ut alio quocumqz
modo cadat in pena [illegible] [illegible] et ultra hoc amittet vas et totu vinum
qd reperiet in eo dandum pauperibz hospitali [illegible] [illegible]

Panis super datio ordinamenta infrascripta

Statutum et ordinatum fuit per antedictos dominos caput et consilium. Quod quilibet infra datium fatiens sive fieri fatiens vel vendens panem solvat et solvere teneatur pro qualibet staio panis huiusmodi venalis pro datio datiarijs qui pro tempore fuerit vel comuni. Et [illegible] praefatum datium contingerent pro comuni solidos decem denarios tres. Qui contrafecerit datium duplum solvere teneatur pro dicto et per ... puniatur ... [illegible] ... capitis et ... consilii ... [illegible] ... ordinamentis ...

Folt

Statutum et ordinatum fuit in pleno consilio dominorum per dominos Antonium caput et consilium praefatos dicte terre ad hoc quod fraus in datio panis nequeat comitti quod quilibet fornario terre dominorum [illegible] datiarijs panis [illegible] ... requisitione ipsorum datiorum dominicale [illegible] sacramento tenere datiariorum omni die in dicto quantitatem quantitatis panis fecerit venalis et aliis quibus recte nominatim declarando quantitatem et noia ... dicti datiarii huiusmodi ad plenum scribere et notare valeant datium ad exactionem exigendum predictum omnia quisque ante fornatori per qualibet vice qua repertus fuerit defraudare datium huiusmodi vel veritatem predictorum dicere datiarijs vel exigentibus datium predictum solvere teneatur datium duplum exactorum et quadraginta denarios pene ... cui ... sit dominorum capitis et ... reliqua ... de fraude huiusmodi

Assentibus pariado

Et totiens puniatur sic quotiens contrafecerit

stetur sacramento datiariorum vel bonum fide digni denuntiantis dominis capitaneis et presentia duorum de consilio.

Item statutum et firmatum fuit per suprascriptos dominos capitaneos et consilium. Quod fornatores accipere debeant et possint de quolibet sumo panis videlicet duorum staiorum solum et pasta ~~fornatoris~~ videlicet unum quemque ad ~~pondus deputatum per iudices terre vendi quo~~ ~~fiet panis venalis per quattuor denarios~~ ~~quolibet~~. Quod fornatores vendere voluerint possint emere aliquid dati solutum ~~et~~ solum et ea forma fornatorum et non alia ~~et per quattuor pariculis quolibet et non~~ ~~delicti~~. Quod si ipsi fornatores de suo frumento panem fecerit ad vendendum illum ad iustum pondus deputatum ad emendum et bullatum ~~quarta~~ super et non ipsa teneatur consignare datiariis et solvere datium quemadmodum et alii omnes. Si quis autem fecerit datium duplum et C. ut supra proximo precedenti ordinamento

venalis

Si autem contigerit ... solum ... quattuor soldorum ... modum ... dati.

dictum .iii. pro calefacere furnos pro fornatores ...

Item statutum et firmatum fuit per predictos quod omnes fornatores panis venalis quem fecerint bullare debeant et teneantur singulariter unum quemque bulla eis tradita et assignata per iudices terre vendi. Quod si fieri fecerint panis huiusmodi ~~vel fornato~~ ~~...~~ cadat in penam dati dupli solvendi datiariis et .xl. denarios.

vel faciens et vendens sine bulla

Vendendum sit supra et addatur ...

Nota .q. barat

Jt statutu et firmatu fuit p supdictos quod nulli formatores tesas ad vendendu facere audeant nec p se nec p alyos i terra vtra i pena datiy dupli / datarijs / et diuidenda i tr supr et cedat stat supr.

Jt statutu ordinatu et firmatu fuit p pnominatos dnos capitl et consilium quod quilibz formato i terra vtra fatiens panem quibuscumqz vicinis habitatoribz [illegible] vtra solum q̄ suo et sui familie

ferinis clamis notar habitator vel fore i terra de forestis ex dicet vicinos habi ubz de cos fumento una vel aliquali tione fecit . i vice datiaiis modo

omibz vencati dt astutus et debeat nomine ponitus spendendo quos consignandos et nominados datiaij p dicti vencatur diligente scribe et i cos quaternis datiy notare omi fran de et dolo cessantibz. Itaqz de consignaciis et consignandos fuitum nullum de pane datum datiay valeant nec possint aliqualit exigere vel habe. Contrafacientes tam fendatores quam datiarij i penam cadat qz- fornator i pena supra . xx s / q datiarius i pena mehe marche dnri dindendi xx s/

Stetur sacramento datiariorum vel (unius) boni viri
fide digni denunciantis dno capiti et p[re]sen
tia duorum de co[n]silio.

Item statutum et firmatum fuit p[er] supradictos
dnos capita et [con]silium. Quod fornatores
accipere debeant et possint ~~et~~ quolibet starolo
panis videlicet duorum stariorum solidos et pasta (denarios iiij. pro lib. fornatoribus [illegible] nadros [illegible])
Venalis ~~fornatores [illegible]~~ [illegible] ~~unumquemque [illegible]~~
~~pondus deputatum p[er] iusticiarios [illegible] [illegible] pro~~
~~fiet panis [illegible] p[ro] quatuor [illegible] sint~~
~~[illegible] Quod~~ fornacrios sive fornatores vendo-
lucrat possint emere aliquid daty solucione
~~[illegible]~~ soluz et ea [illegible] [illegible] et non
alia ~~et p[ro] quatuor~~ [illegible]
~~[illegible]~~ Quod de
frumento panem fac-
tum ad iustum pondus
(panis) quarta sup[er] et non
datiariis et solvere
aliter convic. Exigiturque
duplum et [illegible]

(Si autem contingeret [illegible] [illegible] [illegible] de uno staro quatuor fornatores [illegible] [illegible] modum [illegible] daty.)

(Et quod fornatores panem totum que decetero faciet venalem opportet teneatur bullare bulla datiariorum et eundem ad rectum pondus facere quos accipiunt a civibus vendere possint in forma ipsorum fornatoros et non aliter etiam aliquod eorum fornatoribus daty solutione. Et de toto alio pane quem fecerint ut supra venalem et bullare teneantur debitum solvere datium. # exceptis fornatyis.)

Item statutum et firmatum fuit p[er] p[re]fatos
quod omnes fornatores panem venalem
quem fecerint bullare debeant et teneantur
singulariter unumquemque bulla eis tradita
et assignata p[er] iusticiarios [illegible]. Quod
si fieri fecerint panem huiusmodi ~~vel fornatores~~
~~[illegible] facere [illegible]~~ cadat in penam daty
dupli solvendi datiariis et xl. [illegible].

(vel faciens et vendens sine bulla)

Intendendum [illegible] sup[er] et accedatur [illegible]

Nota q. barat

It. statutu et firmatu fuit p supradictos quod nulli fornatores tersas ad vendendu facere audeant nec p se nec p alios i terra vtra, sub pena dati dupli, datiarijs et dividenda in sup et cadat fol sup.

It. statutu ordinatu et firmatu fuit p prenominatos dnos capitur et consiliu quod quilibet fornatores i terra vtra facies panem quibuscumque vicinis habitatoribus vel forensibus i terra vtra volu p suo et i familia usu furnientibus vt i fornis dictis notari. Ac de ipsorum vicinorum habitatorum vel forensium i can sup et i terra de forensibus et ... pecificato, Illos vicinos habitatores et forenses quibus de eorum furnientib tantum et no p pecunia vel aliquali generalit alia conductione fecit. Inde denunciare et consignare datiarijs modo omnibus i cenat. ... astutus et debeat nomina ponitus premittendo, quos consignandos et nominandos datiarij p dicti tenentur diligenter scribe et i eorum quaternis dati notari omni fraude et dolo cessantibus, Itaque de consignatis et consignandis furnimo nullu ... datiarij valeant nec possint aliqualit exigere vel habere. Contrafacientes tam fornatores pena datiarij i penam cadat q... fornator i pena supradicta ..., q datiarius i pena ... marche ...

Item statutum et ordinatum fuit quod de cetero
fornatores quicumque alii quibuscumque facient
panem [illegible] qui a [illegible] et signatus in terra
[illegible] fuerit vel [illegible] [illegible]
volue[illegible] [illegible] et debeant datiarius datum
duplum pro qualibet vice qua delinquerint.
[illegible] [illegible] [illegible] signatum [illegible] [illegible] non
factum ad pondus et non [illegible] [illegible]
[illegible] in precedentibus ordinamentis declarata
exceptis [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et habitatoribus [illegible] [illegible] [illegible]
fornatores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
habitatores [illegible] videlicet pasta
panem [illegible] coquere possint pro mercede
[illegible] et [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
facerent datum duplum [illegible] [illegible] [illegible]
pena ut in [illegible] precedenti ordinamento continetur.

Exceptis [illegible] tunc signatis per ipsos fornatores [illegible] panem facient pro eorum frumento

Item statutum et ordinatum fuit per prefatos
[illegible] [illegible] et [illegible] quod quicumque forna-
tores de cetero facient de ipsorum fornatorum
frumento vel alio facientium panes fore[n]-
sibus non habitantibus in domicilio in terra
[illegible] quomodocumque [illegible] et [illegible]
[illegible] volunt datiarius debitum et [illegible] datum
et panem facere tenentur ad rectum pondus
[illegible] deputatum et bolla debita et [illegible]
[illegible] [illegible]. Salvo tamen [illegible] [illegible]
[illegible] in terra [illegible] et non [illegible] de eorum fru-
mento proprio dando fornatoribus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et eorum familia panem [illegible] fornatoribus
facere [illegible]. Fornatores quicumque
[illegible] frumento

[illegible] et nota non [illegible] [illegible] vel [illegible] vel alio aliquo modo [illegible] quomodocumque

et vendere eam sine alicuius datii solutione
et prout facere possint. Et quod aut contra
fecerit [illegible] [illegible] [illegible]

Millesimo ccc. lxxiii. Indictione undecima, die penultimo maii. Predicta statuta et ordinamenta
edita et compilata super datio panis, fuerunt proclamata per Jacobum [illegible] preconem comunis
Veronae, presente me Nicolao notario filio ser Johannini de Florentia Veronae habitante, et predicta ordina
menta [illegible] Jacobo [illegible].

In xpi nomine Amen. Anno nativitatis eiusdem millesimo ter
centesimo sexagesimo tertio indictione prima. Ad laudem ipsius
omnipotentis dei et gloriosissime eius genitricis.
Fore considerato debitum et necessarium ut per et
super datio drapparie clara appareant ordinamen-
ta et secura. Prout et alia pronta pretitu
la et secura. Prout et alia pronta pretitu
dic gaudeant, quoque ad tollendum et datiarios
et solventes omnem materiam litigii et obscu
ritates. Infrascripta edita fuerunt ordinamenta
aliis quibuscumque actenus factis ordinamentis
super dicto datio drapparie loquentibus non derogando
immo in suo vigore permanentibus

Primo statutum et ordinatum fuit per dominos
prudentes virum ~~[illegible]~~ Antonium de tirzate
pro reverendo in xpo patre et domino domino Ludovico
dei gratia sancte sedis aquilegensis patriarcha cum petita
licentia ~~[illegible]~~ sedis vestram et consilium. Quod secundum
morem ... laudabilem et consuetum ~~[illegible]~~ pro qualibet
petia panni de francia et tentitate intra
terram vendenda solvatur de et pro datio denarios quadraginta.
Item pro qualibet petia stameti et alii panni de
colore denarios viginti. Item pro qualibet petia beretini
terre forensibus apportandi in terra qua omnis fiedi
in ipsa terra vendenda denarios quatuor. Item pro qualibet
cultra de bindone denarios viginti. Item pro qua
libet cultra de arcularino vel orlesso denarios qua
tuor. Item pro qualibet maria panni de grisio
plumati quatuor. Item pro qualibet centenario ferri
soldi parvorum quatuor. Item pro qualibet centenario
lane de agnine denarios quatuor. Item pro qualibet
centenario canevacii et alie manerie drappi
lini denarios octo. Item pro qualibet bracio bindonis

nterea loquuntur ... personas secundum ... dicto anno remota sunt
et nullus ... Et possent loro ... per ... domini
... personam que ... magistri ...
... Et sic concerto sol
se extendat ad ... non obstante ...
... excludat.

ii. ... die vii decembris ... ordinamentum ... de ... per ... capitulum ... domino ... et consilium ... et ... modum ... exterius

Ipsum ...

panni septem. / Item pro quolibet brachio saie
irlande panni septem. Item pro quolibet bracio
saie de scot panni septem. Item pro quolibet
brachio saie de Bordo panni duo. Item pro
quolibet brachio bigesse panni tres. / Item pro
qualibet materia Berscadi verghati panni septem [jatoris fieri;]
Et pro qualibet petia Buchizar soldi quatuor.
Siquis autem contrafecerit datum duplum datia
ipsius solvere teneatur et pena centum marcharum
[illegible] denariorum aghorum monete incurrat. Cuius pene
tercia pars domino Capitaneo qui pro tempore fuerit cedat
tercia autem Communi terre Veneciarum, reliqua non tercia
accusatori huiusmodi acusam per domino Capitaneo
contra ducem consilio dicte terre Veneciarum imponenti.

Item ordinatum et statutum fuit per predictos
dominos capitulum et consilium / quod quicunque Vera
nus terre Veneciarum conduxerit ~~pannos~~ vel conduci
fecerit de francia tentilae stameti et alios
forenzalit quoscumque pannos de colore / Berca
dos, cultras de sindone Bucaram, vel cuculay,
pannos grascos ferum / lana agnina sandi
ne / saiaz irlande, scoti, vel Borde / seu
aliaz cuiuscumque maneriei / Berscadie verghati,
vel Bucaranum, / huiusmodi mercimonia et res
antequam ~~exhoneraverit~~ et ~~et~~ [illegible] ea ligaverit
cadijs predicti dati dispensatori qui pro tempore
fuerit consignare teneatur et debeat ut
scripsit de rebus et mercimonijs vel aliqua
ipsarum diligenter bullendis et notandis
per datiarios huiusmodi eorum dictarum merca
moniorum et rerum exactionis valeat datum
debitum et suprius expressis declaratum

in terram Veneciarum vel animo fori forense idea terra Veneciarum ~~pannos~~ ementum ~~pannos~~ vel quocumque ... agsimiit pannos,

aut aliqua rerum vel mercimonia predictorum

Siquis autem contrafecerit datium duplum daciatis solue(n)dum et penam ~~[illegible]~~ ut sup(ra) aplicandam
et de hoc credatur daciatis ~~[illegible]~~ cu(m) sacramento
uel alii bone fame viro denuntianti p(er) sacramentum
corporale ~~d(omi)nis~~ capitis qui p(ro) tempore fuerint (et) p(re)sentia
doctorum ~~[illegible]~~ virorum de consilio

It(em) Item statutum et ordinatum fuit p(er) p(re)fatos
d(omi)nos capitis et consilium. Quod quilibet [illegible]
~~[illegible] vel conducere stationes~~ (et)
~~[illegible] panos grisos et aliam~~
~~conductionem [illegible] datiatis [illegible]~~
~~[illegible]~~ (et) cancellariis ~~[illegible]~~ / a fore
se portatos vel conductos (et) etiam extra p(re)fatam
civitatem contingat ~~[illegible]~~ panos grisos similiter ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ (et) cancellariis consignare teneatur
et debeat similiter modo ut (et) p(ri)mo p(re)cedenti
ordinamento clarius continetur. Siquis autem
~~[illegible] ut sup(ra)~~
contrafecerit datium duplum solvendi, (et) penam [illegible]
marcham unam argenti monete currentis, ut sup(ra)
aplicandam, totiens exigendam quotiens contrafactum
fuit. Et Credatur ut sup(ra).

It(em) Et etiam ordinatum et statutum fuit p(er) p(re)nominatos d(omi)nos capitis et consilium. Quod quilibet ~~[illegible]~~ ipse vel ab aliquo alio ex(tra) administratio vel retaglio p(ro)hibetur ex p(ro)p(r)io [illegible]
fondicus (et) vendiderit panos grisos (solum ipse de colore) ~~[illegible]~~ ad
administratum seu retaglium infra dictum burgum vel suburgium
solve(re) teneatur datium datiatis (et) p(ro) tempore fuerint consuetum
(et) debitum quemadmodum unus [illegible] tenerent. Siquis
autem contrafecerit datium duplum datiatis solvendi, (et) penam
viginti soldorum p(ro) quolibet vice, ut sup(ra) aplicandam, et
totiens exigendam quotiens contrafactum fuit. Et credatur ut sup(ra).

Quod barracanos petias textas ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ pacti tel[illegible] ad [illegible] ipsorum datiariorum [illegible] p[er] sac[ramentum]

Preterea statutum et ordinatum fuit per supradictos dominos capitis et consilium. Quod quicumque vicinus et forensis in terra Utini laborans vel laborari faciens barracanos cuiuscumque maneriei et condicionis ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ consignare teneatur datiariis huiusmodi datii draparie. quos ~~[illegible]~~ petias datiarii predictorum debeat bullare bulla. Insuper predicti quicumque laborantes vel laborari facientes barracanos huiusmodi in terra Utini non possit neque valeant vendere vel vendi facere ad retaglium minutum vel in grossum nisi solum petias bullatas bulla predictorum datiariorum et de ipsis petiis bullatis. Et quis ante dictam et contra predicta atentare presumpserit vel aliqualiter contrafecerit pena datii dupli datiariis persolvendi. Et .xl. denariorum aquileiensium monete ut supra aplicandorum puniatur. totiens exigenda quotiens contrafactum fuerit. Et credatur datiariis vel bone fame viro cum sacramento ut supra

Item Quod statutum et ordinatum fuit
per omnes dictos dominos capituli et consilium
Quod nemo civium vel forensis audeat
neque possit extra terram [illegible] conducere vel
conduci facere bezandos aliter ~~[illegible]~~ manerie
~~facere~~ / Camangum vel drapum lineum filatum
vel canevos [illegible] bezandos faciendos. Sine
bulla datiorum talium datiariorum daty drappi
predicti. Contrafacientes ante datum duplum
daciis secundum qualitatem et quantitatem
ipsorum sine bulla exportandorum ex potestate
et rectores terre ~~[illegible]~~ solvat et sine remi
ssione pena mille marcharum [illegible] argenti monete
totaliter ad solvendum compellatur, ut supra aplicandum
Et similiter stetur denunciatori datiariorum
vel viri bone fame deponentibus ut supra

In Christi nomine amen. Anno M. CCCC. lxvij. Indictione quinta.
Die martis sexto mensis decembris ~~statuerunt~~
~~et ordinaverunt [illegible]~~ et Nobiles prudentes et
discretos viros dominos Zaninum de pirata [illegible]
potestatem Capitaneum et [illegible] parte, dominus
[illegible] ~~[illegible]~~ parte Consilij,
~~[illegible] ad [illegible]~~
~~defraudationi [illegible] extra [illegible] panos~~
~~griseos~~ Quia propter emptiones griseorum
pannorum que fiunt non in terra [illegible] contra
portas et in tabella, alijs remotisque locis datij
[illegible] defraudatio et rei publice derogatio
committebant. Unde affectantes [illegible] utilitati
providere ~~statuerunt~~ et ordinaverunt quod de cetero
~~[illegible]~~ nullus [illegible] ut habitator eiusdem
per se vel interpositam personam seu aliquo dicto modo ^ mercatoribus et
audeat ~~[illegible]~~ emere panos griseos ~~[illegible]~~ ad [illegible]
nisi diebus sabbatinis [illegible] in mercato novo apportantibus ad
causa revendendi. Item ~~[illegible]~~ quod alij cives et terram [illegible]
habitatores [illegible] terre [illegible] diebus sabbati per se
[illegible] revendendi possint panos griseos emere [illegible]
ad retaglium, ~~ad~~ in grosso. et ad minutum
infra muros [illegible] terre et non extra.
Item quod alijs diebus ebdomode preter dies sabbati [illegible]
quilibet [illegible] ~~[illegible]~~ causa revendendi
possint emere pannos griseos infra [illegible] muros
[illegible] et non extra ~~[illegible]~~
Item quod quilibet [illegible] non [illegible] causa ~~[illegible]~~
revendendi sed pro suo usu possit emere in tota
terra [illegible], dummodo non extra fossatos non ~~[illegible]~~ [illegible]

Ergo aut contrafecerit contra predicta vel aliquod predictorum (Emptor si virum [illegible]
bonum ~~contra~~ diversus banum et non forensibus et uno venditori ~~[illegible]~~
per quolibet vice qua delinquerit cadat in pena duorum ~~[illegible]~~

Item quod si forensis ~~forensis~~ huiusmodi pannos venderet
diviso fraude vel dolo non committet contra contenta
in supradicto ordinamento hoc in prima fronte [illegible]
fraude vel dolo in [illegible] committet committendo fraude [illegible]
vel dolum [illegible] sive forensis fuerit cadat
in duplicem penam supradictam. De qua quidem fraude
vel dolo stetur declarationi domini Bonvisini
declarantis domino capitaneo et in curia ducis de
consilio ex cuius declaratione teneri debeat in facto.
~~Item quod omnibus [illegible] de fraude et dolo [illegible]~~
~~que committerent in supradicto ordinamento vel in aliqua~~
parte.

Item quod quilibet ~~vendens~~ ~~[illegible]~~ sive civis sive
forensis fuerit et ad rataglium vel ad venditionem
[illegible] pannos quoscumque sibi recedat damni debitum et [illegible]
[illegible] in ordinamento supradicto [illegible] super huiusmodi
damnis [illegible] loquitur.

Quaternus Ordinamentoz civitatis

Jesus autem transiens per medium illorum ibat et non videbant eum. –

In dei Nomine Amen. Anno eiusdem Natiuit
Millo. Trecentesio. sexgo. tcio Indic. pma.
Quia Altissimi Nostri creatoris et eius Intercede
tis intemerate uirginis Terra Senensis fluente
gratia feliciter populatur Ergo Augmentationi ipius
Salubri Auxiliando, et Statum tranquillo Oportu
num et Congruum esse verificatur, a omnibus lauda
bilibus, Ordinamentis et Regulis Iugiter fore
decoranda. Ideo Statuta in eadem actenus obser
uata et de nouo edita inferius declarantur Solum
et in Specie Materiis et exactionibus super quibus
cunque Daciorum separatis ab aliis Terre Statutis.
Quia preterea si ipsis Continue tractatur in
Eois maxime fructum et proficuum ut preter
impedimentum aliorum et Simulationem ordina
mentorum de eis apparaius memoria habeatur
et prompta et expedita Noticia. Ipsorum seriose
Daciorum ordines in singulari ad ipsorum unum
quodque in quaterno pnti plenius notantur. Primo
Dacium vini, Secundo Panis, Tertio Carnium,
Quarto Olei, Quinto Salis Sexto Draperie
Septimo Quartarum, Octavo Mensurarum ... Nono
et ultimo Discorum Piscarie.

Ordinamenta facta sup(er) Datio vini.

Imprimis procedens Millio. Trecentesimo. Sexagesimo. Tercio. Ind(ictione)
prima. Statutum, et ordinatum fuit per prudentes,
et nobiles viros dominos, Rectorem et Iurat(os)
pro Reverendissimo in xpo Patre, et d(omi)no, d(omi)no Ludovico
dei gr(ati)a Sancte sedis Aquilegensis Patriarcha dignissimo,
Capit(ulum) et Consilium Terre Terre Utini predicte. Q(uo)d
Quicumque civis vel alienus vendens vinum sive vendi
faciens in eadem Terra Utini, burgis eiusdem vel
suburgis, ad minutum, sive ad spinam, solvat datium,
et solvere teneatur, videlicet pro quolibet Congio Malvasie,
Cretensis, Moscatelli Cretensis, et Romanie den(arios) quin
quaginta. Item pro Congio quolibet Ribolii de Collibus
den(arios) duodecim. Item pro quolibet Congio Tercani den(arios)
duodecim. Item pro quolibet Congio Ribolii de [illegible] Istria
den(arios) viginti. Item pro quolibet Congio vini de Moncello
Marchie Trivisine et generaliter de ultra Liquenciam
den(arios) duodecim. Item pro quolibet Congio nostrani vini
Terani den(arios) quinque. quod Congium intelligatur ad mensuram
Comunis Utini. Si quis autem contrafecerit vel datium
huiusmodi solvere recusaverit duplum datii dabit datiariis
vel exatoribus eiusdem qui pro tempore fuerint, et viginti sold(os)
parvorum pene unam medietatem Capitulo, et reliquam Co(muni)
solvere teneatur. De quorum fraude ipsis Credatur da
tiariis, vel bone fame viro cum sacramento corporali
ei prestando, denunciantibus d(omi)no Capit(aneo) existenti pro
tempore in presencia duorum de Consilio. Et predictam
datii dupli et viginti sold. puniatur pena. Si tamen
Querela deposita fuit d(omi)no, et non aliter.

It statutum et ordinatum fuit p predictos dominos Capitulum et Consilium. Quod p quemcumque vendentem vel vendi facientem in Terra Vini predicti, Burgis vel suburgiis videlicet p vicinum cum vicino, p forensem cum forensi, vel per vicinum forensi et p forensem vicino, excepto musto quod incaneuat tpre vindimiarum, vinum gnationum naturae et maneriey infrascriptarum, in grossum interius retinendum, vel exterius exportandum suum vel alienum, solui debeat datium daciariis, seu exactoribus eiusdem qui pro tpre fuerint. Silicet p quolibet Congio ad mensuram Comunis vini Malvasie, Creterensis, Romanie, et Cretensis mosca telli, denarii octo. It p quolibet Congio Rabioli Istriani denarii quatuor. It p quolibet Congio, Rabioli de Collibus, Trebiani, vini de Montello, vel Marchie Triuisine aut qualitercumque vini de vltra Venetiam denarii duos. et p Et p quolibet Congio nostrani vini Terani denarii vnum. Contrafacientes autem, dacio duplo daciariis, et pena viginti sold cuius medietas dnio cedat, et reliqua Comuni persoluenda puniantur, De fraude credendo, vt sup in proximo precedenti ordinamento et similiter de pena exigenda continetur ;

It statutum et ordinatum fuit, p Supradictos dnos Capitulum et Consilium, quia plerumque venale vini vendunt ad spinam mulieribus, minoribus, alienatis et aliis personis quibus naturaliter prebet testimonium aliquod prebere. Et sic hoc manifesto defectu, contrafactio huiusmodi in damnum dacii transit impunita, Quod daciariorum

de cetero / vel exigenciu pro tempore fuore Eois / si dacium
non venditum fuit / Juramento Corporali credatur / qui
non de Credulitate / vel exauditu / sed de Recta Sciencia /
denunciato fiat, per unum vel plures daciarorum seu vel
exigenciu / dno Capitaneo et in presencia duorum de Consilio / seu vel presentia /
vel per hominem boni fame ut in ordinamento edito
super vino quod venditur ad furtonum per predicta ordina
mentum, probandi ex nunc prout ex tunc, sine aliquibus
aliis ordinamenti favore daciarijs et exatoribus
probandi sit plena facultas. Contrafacientes quidem
dacio duplo daciarijs seu vel exatoribus supradeclaratis
solvendo, et pena dimidie dacii, Cuius tertia pars Capitaneo
alia Comunis et Reliqua acusatori aplicanda puniantur.
Et credatur ut supra etc. ad instanciam et requisitionem
daciorum daciariorum seu vel exigenciu ut supra / et quibus
vorum / per dominum Capitaneum compelatur quibus ad jurandum si sui
vendiderit vinum ad furtonum, vel in dacij solutione /
dummodo daciarij seu vel exatores predicti / suo velint omne sa
cramento, quod sibi fuit acusatum / vel ipsum delinquentem
in fraudem dacij requisitus et

Preterea quia multociens vinum venditur in grosso,
et sub certe quantitatis silencio / in dampnum dacij
predicti in solutione fraudulenter transfertur, Ideo Statutum et
Ordinatum fuit per nos dnos Capitaneum et Consilium
Quod quicumque civium vel forensis in terra vini vinum
vendiderit in grosso qualitercumque / et quomodocumque
exportandum extra terram et non, teneatur ipse vendens
infra octo dies inclusive postquam vendiderit vinum huiusmodi /
daciarijs seu vel exatoribus qui pro tempore fuerit notificare /
quantitatem recte exprimendo / ut consuetum valeant
dacium et debitum exigere, sub pena aut contravenerit, dacio duplo
daciariis, seu exatoribus, et sexaginta solidorum Capitaneo Comuni /
ac per acusatori equaliter dividenda pena sit astrictus /

Et similr credat daciarijs et exatorib͡z vel homini
bone fame, ut in sup dcis ordinamentis declarat.

Iterum quia sepe et sepius transgredit in fraudem
dacij noviter et contra inhibicionem custodum portaru,
aliquando vinum sine dacij solucion, ex terram ducit.
Statutum igit et ordinatum fuit p dnn Ducem dnos, Caput
et Consilium, Qd quicumq vinum ducens, atq extra
terram exportans custodib͡z portarum intrinsicarum,
Bulla, medietatem eius ipis demitendo consignet. Et
postquam custodibus portarum extrinsicarum totalit
dimitendo similr consignate, aut totam Bullam,
si ex portas intrinsicas honerare contigerit omni
mode teneat, Cuius no otrafacere presumserit, dacio
duplo daciarijs vini ul exatorib͡z q p tempore fuerit,
Et pena Ycd d Yar dni, Caput, Coi atq ipis
Custodib͡z portarum ul porte, ubi contrafactu fuerit
equalit diuidenda et applicanda, ut sup similr teneat,
Et d hoc stet custodum pdcorp sacramto, uel
hominis bone fame, aut daciariorp sive daciarij, uel
exatoris fienda denunciato dnis in pnas dictorum
d Consilio d Vreta sienda, et nom illr denunciaciuz
Et vinu quod ducit ex terram p conductorem
cum sacramento quantitatem corporp vini daciarijs
ul exatorib͡z declarando, Bullam noviter ab ipis
habitam, solum p ea die qua accepit, et p die crastina
mediate sequenti statur, et no ulterius ea sibi vo
valeat, Et d fraud huiusmoi bulle credat ut sup.

[I]t(em) Cum ad subtrahend(um) dacium vini, cum mensur(is)
no(n) p(er) Co(mmun)e deputatis, Aliquando mensurat(ur), Statutum
quoq(ue) et Ordinatum fuit, p(er) p(re)d(i)c(t)os d(omi)nos Capit(aneum) et
Consilium, Qui quicumq(ue) in grosso vel ad minutum
vinum vendiderit in Novata terra vin(i) Congys
Co(mmun)is et alys co(n)sustum mensuris inferioribus
Regalib(us) et Consuetis, vel cum volumtat(e) daciarior(um)
seu exator(um) dacy novati, Cum q(uo) Congys suis tantu(m)
et no(n) alys messuris inferiorib(us) mensurare teneat(ur),
et Solvere debitu(m) et consuetum dacium, Contra
facientes pena dacy dupli daciays vel exatoribus
solvenda, et viginti sold(orum) Capit(aneo), Co(mmun)i et acusatori
equalit(er) dividenda vel manant puniend(i), Et credat(ur)
ut sup(ra) q(uod) vo in alys ordinamentis habetur.

[M]cccc iii(?) [illegible] die xxvi [illegible] de deliberatione d(omi)nor(um) capit(anei) et consilii [illegible] ordinando q(uod) ad [illegible] venali [illegible] ordinamento [illegible] non ex(c)ludat vi(n)dic(tam) [illegible] Canciani [illegible] pro o(mn)i t(em)p(or)e. Et p(rese)ntis addicio scripta e(st) manu mei notarii et s(cri)be d(i)c(t)i co(mmun)is [illegible].

[I]t(em) firmatum et Ordinatum fuit p(er) Antedictos d(omi)nos
Capit(aneum) et Consiliu(m), q(uod) nullus vian(us) de cetero vel
forensis in festo s(an)c(t)i Canciani vinum aliquod vendere
no(n) audeat in p(re)fata Terra vin(i) ad minutum seu
ad spina(m) sin(e) Consignatore, prius h(ab)ito vino facta daci
arys vel exatorib(us) q(ui) p(ro) tempore fuerit vel alicui apor(tatori)
et absq(ue) cor(um) bulla in vase aposita vini venalis,
Qui no(n) contrafecerit cadat in penam vinus dar(i)
dut solvenda equalit(er) Capit(aneo), Co(mmun)i et Acusatori, et
dacium duplum daciays seu exatorib(us) satisfac(er)e teneat(ur).
Et de fraude no(n) [illegible] Cont(ra) quoscumq(ue) delinquentes
credat(ur) ut sup(ra).

Item vetito statutum et ordinatum fuit per prefatos dnos/
Caput/ et Consilium/ Qd quicumque ponet/ vel in
Civis Campa positum fuerit/ aliqua quantitas/ parva/
vel magna/ vini/ vel aque/ in vase aliquo posito ad manum/
seu ad spinam ponendo per calcinu/ spinam/ aut alio
quoquo generali modo/ quia hoc manifeste in vituperosam/
et abominabile procedit fraudulent migrationem/ et in dampnum
dacij et detrimentum pso/ y cadat in penam viginti quinque
librarum parvorum/ dividendam/ solvendam/ et aplicandam ut
supra. Et ultra hoc amittat vas et totum vinum quod
repertum/ et abstrahitur in eodem dandum pauperibus hospitalis
Sce Marie Magdalene de vino. Credatur quoque de
fraudibus/ et negotia huiusmodi/ ut supra

Subaditur omnibus precedentibus vini ordinamentis
generalis Clausula quod in quolibet ipsorum de fraudibus et
contrafactionum deliquentes omnes teneantur ad penas
supius declaratas totiens quotiens contrafactum fuerit

Predicta autem Ordinamenta omnia Registrata
sunt In presenti Quaterno Manu mei Francisci not
Condam Tomassij de Rodulfis de Florentia officialis
et Scribe dicti Comunis vini pro camara per Jacobum
Aulam preconem Comunis vini in Millesimo iiij xxiiij
Indictione secunda die ultimo februarij prout hic inferius
Manu Nicolai in dicto officio mei predecessoris continetur

In Christi nomine amen. Anno Nativitatis eiusdem millesimo iiii^c. lx-
[illegible] die quintadecima Marcii. Acta fuerunt infrascripta videlicet
in refectorio Fratrum Minorum.

Statutum reformatum et ordinatum fuit per Nobilem virum dominum
Andream Mauroceno de Venetiis honorabilem Capitaneum, per Reverendissimo
in Christo patre et domino domino Lodovico dei gratia electo Aquilegensi dignissimo
patriarcha, consilium, et ultra per certum numerum civium bonorum et discretorum virorum
terre Utini super hoc specialiter congregatos. Et declaratum usque ad proximum festum
sancti Michaelis pro vino dum solvat pro vino vendendo tam ad minutum quam
tam ad grossum in terra Utini et eius burgis et subburgis cum vini [illegible]
mancia forensium et nostrarum datum ut inferius singulariter et seriose
continetur. Vinum vendendum ad minutum infra octo dies postquam vinum conti-
nue receperit in vase ad manum posito desoluta mancia [illegible], sive ven-
diderit vinum, sive non. Vinum ad grossum vendendum tam in terra Utini retinendum
quam extra terram Utini exportandum statim et continuo. Et quod nemo usque ad dictum
terminum possit nec audeat vinum tam forense quam nostrum ad manum ponere
nisi prius consignaverit primo dicti Capitaneis vel dominis [illegible] eiusdem, aut
alicui primo [illegible] dicti dominis vel eorum capitaneis vel alicui pro eis [illegible]
[illegible] quam primo dicti Bullandi bullas [illegible] vel alieno [illegible] quod ipsum
et continue debet fieri declaratio [illegible] vini huiusmodi ad spinam ponendi. Vinum
vinum in grosso vendendum quod extra terram Utini exportandum exportetur vel ex-
portari faciat [illegible] ordinem supra declaratum, et bullis ambarum [illegible].
Et vinum ad minutum vendendum tenetur et debeat quilibet vendens vel vendi
faciens declarare dominis et [illegible] pro spinam, et pro quanto intendit
vendere bucaliz. Cum omnibus vendere volentibus per presens ordinamentum du-
rante dicto tempore plenariam concedit facultatem vinum vendendi quantum plus poterit.
Quod ordinamentum de grosso non solum se extendat ad vinum vendendum
de certo sed etiam ad vendendum [illegible]. Insuper quod nullus audeat
vinum tam forense quam nostrum aliqualiter vendere ad bochaliduum vel
ad furtum sine [illegible] et dominis [illegible] bullato. Si quis autem contra
fecerit tam vendendo vinum sine bulla vel ultra precium [illegible] vel
[illegible] vas. [illegible] fraudulenter [illegible] fuit

ad spinam, seu ad borchstadium, aut grossum scindatur, quod generaliter
in omnibus scissuris, vel aliquo predictorum delinquentes, cadat in penam
unius marce denariorum Quedlingensium et Wernigerodensium, cum toto uno tempore
scindendo operis. Cuius pene medietas cedat, quarta domino Capitulo,
et reliqua quarta applicetur accusatori. Que totiens quotiens fuerit
commissum veniat applicanda ut supra. De hiis omnibus et quolibet
ipsorum stet denunciatori divisorum utriusque dominii, sive exactorum
per eos deputatorum, sicut hiis bone fame cum sacramento corporali
denunciantur dicto Capitulo in presentia duorum de consilio de Werni-
gerode stetur, vero non de credulitate. Quod quidem presens ordina-
mentum in aliquo non deroget domino principi, et antiquo quod exigant
et exigere debent solummodo secundum suum antiquam et consuetam consuetudinem,
Ordinamentis harum formis super dato vero in omnibus suis fir-
mitatibus permanentibus.

Reformato Impositois Vini in terra Vrij

In xpi noie am Anno natiuitatis eiusdem millo trecentesio
Septuageso primo Ind nona die martis ultio mss Septebr
deliberatum fuit et reformatum in pleno osilio terre Vrij
ad sonum campane more solito ogregato in quo interfuerit
consiliarij et ultra ipos qp plures quocati in qrietate copiosa
ad celebrandam huiusmoi Vini reformatoem qp decetero ab hod
die in antea usqz ad festum sti Georgij pxi fut Quilibz vendes
ul vendi ul vendi faciens vinum terranum nostranum quidqz
sit manoiey et qditois vendere possit ad minuta seu ad soma
buttiam usqz ad qnqz puralos et no ultra abinde no i vender
possit buctiam qlibz iponedo buctiam ad libiti volutatem

Item qp de Babiolo de collibz qlibz vender et vendi face possit
buctiam usqz ad unu soldum et non ultra

Item de Babiolo pstrie qlibz vendere et vendi face possit buctiam
usqz ad vigiuuum punldos et non ultra

Et nota qp pns ordinamentum sci extendere debeat solumo ad
buanos terre Vrij exceptatis qbuslibz forensibus

Et q qtrafecerit cadat in penam in ordinamento qtentam
loquente de vendentibz ultra Impositoem Vini

In xpi noie amen. Anno eiusdem dni millesimo
tricentessimo septuagessimo tercio Ind. tercia die
penultimo septembr. fest. beati Michaelis Archangeli
Ad laudem diuini numinis eiusque matris virginis
glose. Congregato et conuocato more solito ad sonum
Campane in Ecclia maiori titulata eiusdem virginis
titulo gnali Arengo Communitatis et populi vniuersitat.
terre vtini seilicet populato in quo Coram prudenti
viro dno Gauino de Prata Capitan. terre vtini p
Reuerendissimo patre et dno nro Marquardo patha
Aglegen interfuerint Egregius et potes milites dns
Franciscus et Paganus de Sauorgnan et alij eorum
descendentes et Consortes Nec non alij nobiles prudentes
et districti viri eiusdem terre vtini et Aragent in multitudine
Copiosa. Pro hijs et aliarum officialium Consiliarium
opus Curatur et alijs expediendis vtilibus et necessarijs.
Per quos inter cetera Statutum et ordinatum fuit vnanimiter
nemine discrepante et concorditer sup vini vendicione
forensis et nostrani ad Minutum et in grosso et sup
datum eiusdem exactionem vidz hoc modo.

Primo quod vinum de Malvasia Creten̄se Mosthatellum
de Creta si venditur in terra vtini ad minutum solum
vendatur fiat et vendi aliquis possit vltra tres soldos
vnam et soluat pro quolibet Congio den. Quadraginta
Datiarijs note duor qui pro tpe fuit. Si uo ad mit
sup vsque ad tres den. et non vltra vendi possit vendatur
vnam pro quolibet pinto quo ipa vendantur vltra dcos tres
soldos vsque ad dcos tres den. nrs soluat pro quolibet
Congio den. vinum vltra dcos Quadraginta denarios.

Item Romanie si vendatur bucia pro duobus denariis et non ultra vel ab inde infra solvat pro qualibet congio denarios quadraginta.

Item Rabiole de Istria si vendatur pro uno denario bucia solvat vendens seu vendi faciens denarios viginti pro qualibet congio. Et si ab inde supra vendatur bucia pro quolibet denario quo ultra denarium vendatur, solvat denarium unum pro qualibet congio ultra dictos viginti denarios; et quod non possit vendi bucia nisi usque ad vigintiunum denarium et non ab inde supra.

Item Rabiole de Collibus si vendatur bucia pro uno soldo vel ab inde infra solvat denarios duodecim pro qualibet congio. Et si ab inde supra usque ad unum denarium vendatur bucia, solvat denarium unum pro qualibet congio pro singulo puncto ultra dictum soldum et duodecim denarios predictos.

Item Tribiani pro uno denario bucia vendi possit et ab inde inferius; si non ultra solvat denarios quatuordecim pro qualibet congio.

Ceterum Malvasie et omnes grece et species vini nostrani si bucia vendatur pro quinque punctis, solvat denarios quinque pro qualibet congio. Et si ab inde supra usque ad decem punctos et non ultra usque ad festum sancti Georgii hec meta duratura

Solvat pro quolibet vero quo Biria venditur a quoque puncto super usque ad denarios decem et non ultra pro quolibet Congio denarium unum ultra vero denarios quoque denarium. Si vero a dicto festo sancti Georgii proximo venturo usque ad festum beati Michaelis archangeli proximo tunc sequentis venditur Biria a dicto quoque puncto super usque ad unum solidum et non ultra solvet pro quolibet puncto quo Biria venditur pro congio singulo ultra denarios quoque denarium, denarium unum:-

Insuper pro quolibet Congio tam vini Bervissie quam nostrani et tam sit in terra retinetur quam sit extra terram ducatur quo venditur in Grosso solvat denarium duplum actenus Solvi consuetum:-

Et intelligatur et inclusum in huiusmodi Impositione quod quilibet vendens ut vendi faciens sive Malvasie, Creteneiss, Mostratell Creteneiss sive Vatalium de Ystria sive Vatalium de Colt. sive Tribianum et sive Stranum et vinum nostranum venditur immediate tradatur solvet denarium integrum pro toto vino quod erit in vegete posito ad spinam sive ipsum totum vinum vendiderit sive non, Excepta polenta que erit in dicto vaso posito ad spinam pro qua denarium minime solvatur:-

In xpi noie amen Anno nativitatis eiusdem dni Millo iiii.c
Septuagesimo quarto Ind xii. die penultimo mensis Septbr
Reformatum fuit statuendo quod omnia in reformatoe
proxima precedenti firma remaneant, additum fuit per
predictos dnum Capitaneum et Consilium ac in pleno Rengo
predicto etiam in ipsa terra Vigi in Ecclesia maior collebrato, etiam
quod Vinum terrarum nostrarum
Lendinarie et Urbanum, quod Vinum terrarum nostrarum
intra Vigi per quoscumque Civinas et habitatores Domaliacis
eiusdem dnum taxat vendi posset ad minutum libere
sine aliquibus impositionibus dummodo vendentes solvat
et solvere teneantur Dacium Vini venditi ad minutum
et hoc quod toto Vino existente in Vegete posito ad manum
sive ipsum vinum vendat sive non tot denarios pro quolibet
Congio existente in dicto Vase quod particularis vendat
Buria eiusdem f. ducatum videlicet pro quolibet quartuccio pro singulo
pinulo quo vinum Buriam vendet.

Item quod ipso Vino terre nostrane vendito in grosso
solvat Dacium ut in dicta reformatoe precedenti
anno proximo preterito collebrata continetur (∴)

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Item [illegible] dicti [illegible] debitores fuerunt p[er] vidali p[er] [illegible] xxiij. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] dicti [illegible] debitores fuerunt [illegible] vidali [illegible] xx [illegible] [illegible]

Ordinamenta mixta officia judicum et juratorum etc.

Quanta Justicie sunt comoda quantaque ab altissimo
cuncta creatorem, summa operando merita colligunt, et quociens
deformat justiciam dispendiis, sont longissimum explicare.
Nam extra justiciam regum cellaria acquirunt pro[...] comoda
vendicant, et loca ~~[...]~~ resplendent artes ~~[...]~~ lucrative
crescunt proficiunt, ~~[...]~~ populares mores reducuntur. Excolitur
ac genus humanum, subportabilis successionis viget applausu
~~[...]~~ auctorum utilitas sufficiens ~~[...]~~ conceditur
cum ipsa sit bonorum meritum decora mater et omnium virtutum
regina, et proprie divitiarum commendatoris. Ex injusticia autem
pectorum omnium oppositum colligant evidenter et male operandi
hominibus materia comparant. Nam fecit deus ab initio hominem
rectum et simplicem ac multis donis et virtutibus condotatum
Et ipse postea experimentum voluit et instigante suasione
dyabolica, nec salomonis omnium [...] sapientis questionibus
si [...] et extransgressione ipsius a peccato ~~[...]~~ acquirit
sibi humana natura virtutibus spoliata inclinacionem quandam
[...] delinquendi ad distendendum quodammodo naturalem
quibus nisi obviet mediante justicia divina adeo desiciet
[...] quod orbis virtutibus denudatus subingeret celesti
gladio in perditionem. Unde oportet regularibus disciplinis
et legibus [...] possibile est ~~ut~~ dirigere et adminiculare
naturam et affectus nostros debitis remediis coercere
ac lites et jurgia ab hominibus extirpare et in re publica
virtutes [...] effugare, ut quod delictis [...]
viciis effugatis et justicia triumphante possit unusquisque
ad sibi debitum vocabile pervenire. Ideo Nos [...]
dei gracia [...] reverendissimo in christo patre domino domino [...] quando

Dei gratia ... Aquil(egensis) dignissimo patriarcha capitaneus
... et consilium terre ... Aquil(egensis) ... ad sonum campane
more solito congregati in cancellaria maioris ecclesie altissimi
dei et gloriosissime genitricis semper virginis Marie ...
sub cuius clipeo contra inimicos ... protegimur et ad salutem
potius dirigimur, ad regimen pro salubri ipsius terre statu
et officialibus de novo ... antiquum ritum ... [illegible]
ac ipsius ... pro agendis congregati ... auditores
et alia officia certa iuratorum officium ... et ... [illegible]
esse illudque officium ... eligendos iuratos
sive non posse ... effectum, quod ... [illegible]
augmentata terra ... fraudes, iurgia et delicta
totum pullulat et continue cumulentur, quod nisi per ipsius
provisionis remedia succedunt ipsa terra pati non posset
de facili ... modicum detrimentum pati posset. Igitur
tenore presentium constituimus, ordinamus, determinamus
et declaramus predictum iuratorum officium esse de cetero
hos presentis nostri et effectus sub modis et forma et ordine
ipsius ..., quod primo anno in ringa celebranda eligantur,
declarentur et constituantur tres boni viri ydonei et sufficientes,
prout ipsi ringe vel maiori parti videbitur communi ...
... ponderatas, qui tres eorum officium noverint iudices criminales,
licet eorum officium aliqualiter ad civilia se extendat.
Post que vero in ipsa ringa celebrata, tres alii boni
viri, iusti et sufficientes eligantur, declarentur et constituantur
prout ipsi ringe vel maiori parti videbitur, qui iurati
civiles appellentur, quorum utrumque eius officium anno durat
revoluto, quibus iudicibus criminalibus salarium duarum
marcarum ... pro quolibet ... iuratis civilibus
salarium unius marce ... ... pro quolibet
sit constitutum solvendum in fine eorum officii per ...
... de ... [illegible]
attributis datis et plenarie concessis ipsis iudicibus
criminalibus sicut prefertur electis, auctoritatem, bayliam
et potestatem in ...

Videlicet primo, quod quoscumque malefactores in dicta valle dictisque
districtu et capitaneatu delinquentes et alios quoscumque
quorum punitio ad dominum capitaneum dicte vallis spectaret et
pertineret, dummodo tale delictum sit vel dicatur commissum, quod
merito pena corporali vel etiam pecuniaria cadat in delinquentem,
diligenter sollicite et caute et studiose cum credulitate sacramenti
coram cum domino capitaneo ipsius dicte vallis, qui pro tempore fuerit
examinare, inquirere et torquere possint valeant et debeant
secundum eorum prudentiam et bona et recta conscientia, conscientias
plene et clare et plus ipsis quod possint diligentes studiis
fuerit et super hiis cum consilio bonorum virorum de dicta valle et
integra matura prehabita deliberatione, iuxta laudabilem
usum et modum antiquum dicte vallis … quoscumque
malefactores condempnare et sentenciare ad penas corporales et pecuniarias
secundum delictorum qualitatem et quantitatem. Et alia circa premissa
exercere prout iustitia … debitum exigit et requirit

Item quod possint valeant et debeant quascumque questiones
quocumque et qualescumque emergentes de finibus, vicinitatibus
… androne … dominiorum
possessionum et aliorum quorumcumque ad similia spectantium et
pertinentium cum consilio bonorum virorum dicte vallis et secundum
eorum bonam opinionem et rectam conscientiam non dimittendo
… frustratorias dilationes per eorum vel maioris
partis ipsorum terminare diffinire et determinare

Item volumus iubemus et mandamus quod … omnes
diffinitiones et determinationes ipsorum vel maioris partis ipsorum iudicum
tenere … et sit standum, illa omnia diffinitio et
determinatio executioni totaliter per dominum capitaneum qui pro tempore
fuerit in dicta valle mandetur et mandari debeat prout antiquitus
est consuetum etiam in causa in quo dicto tempore ipsorum iudicum
possit … consuetudine nulla quod appellatio
… eorum vel maioris partis sententia lata admittatur nec per
aliquam personam … valeat prout antiquitus a iudicibus
est consuetum. Et si nulla appellatio intercesserit. Si autem appellatio
intercesserit … per aliquam partem tunc appellatio debeat ad consilium dicte
… appellari possit ad magnificum dominum locumtenentem qui pro tempore fuerit

Item quod debeat et teneatur omnes ad bravium equestre
et pedestre currere facere tempore quo ~~currunt~~ curritur debito
tempore ad currendum [illegible] ut moris est.

Item quod possit valeat et debeat omnes et singulas mensuras
videlicet congiorum vini bucearum et mediarum bucearum stariorum
quartarum personalium tam bladi quam salis et aliarum mensurarum [illegible]
terre [illegible] usualium ac etiam singulas mensuras olei [illegible]
et librarum et ad [illegible] in statarum molendinariorum [illegible]
vasadorarum [illegible] pannorum lane et lini [illegible]
a fornace formarum copporum et modonorum mensuras
vendendi annone et passuum [illegible] et quarumcumque aliarum
mensurarum cum diligentia et cura sollicita reducere et reduci
facere ad veram iustam et legalem mensuram comunis Tervisii
et bulla comunis predictarum qualibet bullare seu bullari facere

Item quod possit valeat et debeat omnia et singula pondera cuiuscumque
conditionis existat videlicet ducatorum florenorum similiter quam marcharum
tam in apothechariorum speciariorum quam [illegible] vendentium
bonbacium ad pondus belancie et aliarum quarumcumque rerum
que ad pondus balancearum venduntur necnon staderarum
cuiuscumque conditionis existat et generaliter quecumque alia pondera
tam balancearum quam staderarum cuiuscumque conditionis et generis [illegible]
ad verum iustum et legale pondus conveniens comunis dicte civitatis
Tervisii ponere et reducere seu poni et reduci facere ipsaque
pondera bullare seu bullari facere bulla comunis dicte civitatis
vel alia bulla prout eis melius et utilius videbitur expedire

Nota [illegible] de officio
iudicum infrascripta capitula
[illegible] officium iuratorum [illegible]
[illegible] arbitror, licet in fine
[illegible] caput apponatur
[illegible] officium iuratorum

Item quod possit debeat et teneatur semel et pluries et
quandocumque eis videbitur expedire inquirere, scire, perscrutari
et investigare aurifices et ~~[illegible]~~ [illegible] dicte civitatis Tervisii
videlicet si ipsi aurifices secundum venetorum ligam laborant
vel si laborium aliquale defraudant aut fraudem
aliquam in eorum artem committunt, necnon si balancias
et pondera iusta vera et bullata habent aut si ipsi

Campsores nulla teneat ducatos et florenos ponderis iustas [illegible] bilancias bullatas [illegible] bullata aut si plus uno ponderis in emendo et vendendo ducatos et florenos tenent [illegible] si [illegible] vel falsitatem in ipsum [illegible] committunt [illegible] non in aliquali in [illegible] delinquentes nulla [illegible] temporis [illegible] debeat [illegible] et statuta [illegible] terre [illegible]. — *authar puniendi*

Item quod [illegible] quo [illegible] et [illegible] ~~[illegible]~~ debeat et [illegible] [illegible] et [illegible] quod ~~[illegible]~~ [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ac [illegible] corpus officium et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] exercebit operabunt et [illegible] delinquentes quod ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] et [illegible], multus [illegible] fraudulentum seu in fraudem corpus officium et [illegible] in eo aliquali [illegible] vel [illegible] — ×

Item quod [illegible] valeat et debeat et teneat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et extra [illegible] [illegible] quod [illegible] clausas teneat ~~diligentius~~ diligentiusque custodia faciat, ac in sufficientes [illegible] duo capitanis et consilio [illegible], ut de sufficientibus [illegible] ~~claves~~ claves quas [illegible] in sufficientibus [illegible] et aliis sufficientibus ~~[illegible]~~ primo [illegible] duo capitanis et consilio notifficando in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ut antiquitus est [illegible] — *Abolevit hoc capitulum una cum [illegible] [illegible] [illegible]*

Item quod [illegible] valeat et debeat facere [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duo capitanis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]

Item quod possit, valeat et debeat et teneatur condiciones
magistri curie compellere ad consilium ville [illegible] adve-
nire consilium, legitimo cessante impedimento, et su-
per propositis in eodem consilio dare suum consilium et ea proposita
dicta et consulta subscripto tenere.

Finit hic Judicis officium

Incipit Juratorum officium

Juratores autem qui jurati in omnibus noverint in essentiam auctoritatem
bayliam et potestatem. Volumus, mandamus et ordinamus
hic ~~[illegible]~~ videlicet quod quidem jurati in omnibus sit ut prefertur
electi possit valeat et teneatur quascumque mensuras cuiuscumque
conditionis existant videlicet granorum vini, buciarum medie buciarum
sestariorum quartarum et personalium tam bladi quam salis et aliarum
mensurarum certa spata [?] ... De olei mixti et aliarum
ab inde in stratarum molendinariorum, sistorum, rasadoriarum
mactarum pannorum lane et lini, cannarum a fornace fornarum
[illegible] cupporum et madonorum, passum seyarum et mensurarum
vendentium anona et quarumlibet aliarum mensurarum necnon
forte etiam quinque pondera et ponderis sicut eis melius videbitur si
ad recta mensuras dicte ville sunt, necnon si bulla dicte
sunt bullate. Et si ipsas mensuras vel aliquas ipsarum bullatas
non esse invenerint vel ad recta mensuram dicte ville, prout
judices in criminalibus non reductas esse reperirent, illas possit
et debeat comburi subito facere et penitus ipsas penitus
qua invenerint de eis rectos condempnare ~~secundum consuetudinem~~
~~et statuta~~ dicte ville et ipsas condempnationes [illegible] et
quascumque faciet duo capitanei qui pro tempore fuerit notifficare

in xl. denariis, cuius tertia pars sit dicti capitanei et alie due pro Juratoribus

Item quod possit valeat et teneatur . sibi quecumque pondera
cuiuscumque conditionis existat vz belancias et marchos
tam apothecariorum . speciariorum quam beccadorum bambasii
ad belanciae pondus vendentium et aliarum quarumcumque rerum
que ad pondus belanciarum vendentur necnon pondera stateriarum
cuiuscumque conditionis existat et generaliter quecumque alia pondera
tam belanciarum quam stateriarum cuiuscumque generis et non sint
Haec cognitio reservatur officio dictorum judicum — excepto pondere ducatorum et florenorum ac aurificum quorum pondus
~~presentatorum volumus ad supradictos judices in criminalibus~~
cum omnibus suis dependentiis spectare et pertinere inquirere, investigare
et scire , sepe et sepius . sicut eis videbit expedire . si recta
iusta et legalia tenentur dicti pondus sunt necnon si bulla
iudicum in criminalibus sunt bullata et si ipsa pondera
vel aliquid ipsorum bullata non esse invenerit vel reperierit
ad rectum pondus tenentur dicti . per supradictos judices in criminalibus
non reductas esse reperierit . illa possit et debeat frangere
et tenentes ipsa ac eos vertes . per qualibet vice qua invenerit
condempnare . ~~secundum ordinamenta~~ et statuta ~~dicte terre bo. super consuetudine~~
In x^o dicte ordinum ... fo sit dicti capitanei et alie due ptes pretorum

Item . quod sepe et sepius et specialiter adminus ter in edomada
possit valeat et teneatur lbm et panis ... et pondera
inquirere et investigare . dato primo quod ipsos panis pondere
deliquentes quod puniri ut moris est

Item quod possit valeat et teneatur . apothecarios drapperios
textores et alios vendentes pannum lineum merciatores
et alios quoscumque cuiuscumque conditionis existat qui publice
vendunt fabricant et negotiant . exceptis aurificibus
quorum laborerium in quantum judicibus in criminalibus per nostrum
dominium statutum cum omnibus eorum laboreriis et arteis dependentiis
integraliter pertinere visitare inquirere et scire sepe et sepius
sicut eis melius videbitur et utilius expedire si apotecarii
candelas preparatam et alias in eorum stacionibus existentes
iustas rectas et non fraudatas vendunt aut si de
beccadorum . secundum ordinem et mesuram per statuta dicte terre

Vide c 5

laborat
stabilitos vel si pannum lineum cum recta et stabilita latitudine
vendunt vel nisi si alii publice vendentes fraudem aliquam
in ipsis vel. vel in ipsas vendendas committunt et signos
contrafacientes vel delinquentes in predictis vel aliquid predictorum invenerint
possit et valeat ipsos punire, ut moris est.

Item quod ad viam publicam et comunem utilitatem debeat et teneatur
solicite et attente providere scilicet ad expeditionem stratarum stantiarum
stetarum lignaminis. immunditie cuiuscumque in viis vel in quibuscumque
aquis bibendis et que ad usum sunt bibendi prout liberos
vel disponentes et quascumque alias immunditias et solepnitates
ponentes amas cassos bassos tabulas disgotes stagnos et alios
quoscumque ~~impedimenta~~ impedimentos occupantes lendarum et tectorum
~~et~~ domorum possessos et stratas publicas occupantes contrafacientes
vero et delinquentes punire ut moris est.

Hoc munus procuratoris comunis nostris temporibus sominatum est

Item quod similiter quecumque intrinsece et extrinsece ~~et~~ in burgis
et subburgis. occupata subtracta et ad specialem et
privatam utilitatem usurpata et reducta. possit valeat
et teneatur ad publicam et comunem utilitatem et proprietatem reducere
et reduci facere et relaxare et relaxari facere et delinquentes
in predictis ut moris est punire.

Item quod debeat possit et teneat durante eorum officio
saltem bis scilicet in principio eorum officii et in medio et
quandocumque eis videbitur inquirere et inquiri facere vostam ville
Bergomi que incipit in foro novo et finit in burgo canali
et alias quascumque vostas intrinsece et extrinsece in dicta
Bergomi existentes si aliqua privata in et super dictis sunt
vostis edifficata vel si aliquid ~~dest~~ adest obstaculum
per quod aqua non bene possit labi illa privata obstacula
et alia impedimenta quecumque removeri facere ac ipsa
facientes et contrafacientes punire iuxta formam consuetudinis
vel statutorum dicte civitatis Bergomi. et

Item quod tempore quo statuentur et ponentur, debeant et teneantur
iurare, et sacramentum prestare quod predicta omnia et singula fideliter et recte
bona fide sine fraude postposita, ad dictum eorum officium, et omnia
et singula in eo contenta exercebunt, et operabuntur et adimplebunt
delinquentes quos punient ut dictum est nullo quod odium
fraudulenter [illegible] seu fraudem eorum officium et ceteris in eo
[illegible] aliqua persona fecerit vel committet aliqualiter.

Hoc munus in presentia incomodum est.

Item quod potestas valeat et debeat facere fieri cerchas inquisitiones
vinum [illegible] fundis ubi si invenerint fore porcos in pena
et penas [illegible] tenendum et solvi dicte terre Bergomi [illegible] in actu
[illegible] [illegible] observari et post mortem duo capitula
[illegible] fieri [illegible].

Item quod potestas valeat et teneatur [illegible] et maxime cum
[illegible] ad consilium terre Bergomi ad [illegible] bene consilium
legittime [illegible] [illegible] Et super propositis in eodem
consilio bona fide consulere et ea proposita [illegible] et consulta
sub pena terre.

centurionibus hoc munus delatum est

Item quod debeant et teneantur semel eorum durante officio
[illegible] singulas [illegible] extimatas et in [illegible]
terre Bergomi et burgorum facere [illegible].

Item quod potestas valeat debeat et teneatur omni die sabbati
et quotiens eis videbitur expedire [illegible] et perscrutari
[illegible] in foro novo et alibi ubi bladum mensuratur
si quod bladorum mensuratores pro mensurando bladi aliquid recipiant
vel [illegible] retineant aut si ultra debitum [illegible] per statuta terre
Bergomi aut ex consuetudine stabilitum recipiunt. Et si aliquos
bladi pro mensurando ultra [illegible] debitum stabilitum
ut dictum est [illegible] [illegible] et punire debeant
secundum consuetudinem vel statuta terre Bergomi.

Item volumus jubemus et ordinamus quod predicti quatuor jurati possint et quilibet ipsorum [illegible] dicte civitatis suarum officiorum ac omnia et singula in ipso contenta exequi, exercere et operari prout antiquitus est consuetum.

Item volumus, jubemus, constituimus et ordinamus quod si aliqua obscuritas in aliquibus auctoritatibus et baylijs datis et attributis per nos utriusque generis officialibus supradictis vel si aliquid de novo appareat, ~~et cuilibet~~ eorum attributis dandi vel minuendi, hoc maneat in sua dispositione plena et ordinacione ac mera declaracione duorum capitaneorum et consilii trium vel duorum qui pro tempore fuerint.

Item volumus jubemus et ex presenti constituimus et ordinamus quod si aliquem omnium supradictorum officialium in anno celebritate sua ut supra electorum contigerit tempore eorum officii de hoc seculo transmigrare aut aliqualiter infirmari quod absit vel ~~absentem~~ absentari vel aliquo impedimento obstaculo quo prefatum officium non posset exercere, possit valeat debeat et teneatur dominus capitaneus et consilium trium vel duorum qui pro tempore fuerint alium loco ipsius defuncti subrogare pro residuo temporis illius anni quo idem ~~defunctus~~ fuit electus duraturum, necnon loco illius infirmati aut absentis seu aliquo impedimento obstaculo impediti alium subrogare donec ad sanitatem idem fuit infirmus reductus vel absens rediens seu impedimentum cessante, [illegible] ipso perveniatur officio.

Reformatio vini et c.

In Christi nomine amen. Anno nativitatis eiusdem domini millesimo tre-
centesimo septuagesimo sexto indictione quartadecima die ultimo mensis
Septembris. In pleno consilio more solito ad sonum campane
congregato, in solita domo Curie ubi fit consilium pro dicte
urbis. Coram prudenti viro domino Rolandino de Fanano
de Foro, pro Reverendissimo in Christo patre et domino nostro domino
Ang. dei gratia Episcopo Sabinensi Aquil. dignissimo, parte predicte
civitatis honorabili Capitulo. Attenta sepe et sepius matura deliberatione
cum meditationibus pensatis prehabita diligentia, quod in summa
fuit per dictos dominos Capitulum et Consilium, quod pro hoc anno futuro pro meliori condicione civitatis
videlicet a die sancti Michaelis arcangeli millesimo ccc lxxvi et finiendo
ut supra usque ad anni revolutionem, qui finietur in dei gratia
eodem festo sancti Michaelis millesimo ccc septuagesimo septimo
xv indictione, vendatur datium vini in civitate et comitatu
eidem exigendo ab emptoribus pro datio a solventibus
tenentibus hoc modo. Videlicet pro qualibet corba malvasie
Romanie vini retensio et moscatelli de Creta que
ad spinam vendentur, solvatur pro datio denarii
quadraginta, et si in grosso vendatur solvatur pro qualibet
corba denarii sexdecim. Item pro qualibet corba vini Raboli
et moscatelli istriani vendendo ad spinam ut supra,
solvatur eisdem datio denarii viginti. Et si in grosso
vendentur solvatur denarii octo. Item pro qualibet
corba vini de collibus Tiburtinis vini de Motello
de Marchia Turrisina et cuiuslibet alterius maneriei
vini de ultra terminum si ad minutum vendetur ut supra
solvatur denarii duodecim, Et si in grosso vendentur
solvatur denarii quatuor. Item. Etiam pro qualibet corba
vini terre nostre, quod vendetur ad spinam ut supra
solvatur denarii septem. Et si in grosso vendetur solvatur
denarii duo. Insuper voluerunt quod per dictum Capitulum

et Consilium in venditione dicti datii, expresse est inserta
plenissima auctoritas quod super ea exire per primo commisso per toto
tempore dicti anni reservatur in ipse imponendi bannum, ita forense
quod nostrum, semel et pluries, scilicet pro quanto debeat vendi
bucca ad minutum, prout eis melius et gratiose videbitur.
Et ideo secuti dictam auctoritatem hodierna die, in dicto
celebrato consilio ex deliberatione facta inter eosdem, quodam
nomine partis disponente, per ipsos duos Capitis et
Consilium separatim fuit bannum tamen nostrum ad
septem parvulos, cum [illegible] vendatur in tota terra [illegible]
tabernas tenendi apertas et mensurandi cum recta mensura
[illegible] quod de septem parvulis et non ultra. Et
primo imposito durare debeat usque ad festum S. [illegible]
fuerit [illegible] per totam diem. Et quod dicto banno nulla debeat
fieri mentio in proclamatione [illegible] ordinum, sed solummodo
sic absolute proclamari debet. Respondentes sibi auctoritatem
imponendi bannum forense eidemque mandantes quod primo ipso
et facto in primo necessario, sit quidem plena informatio
de ipso banno forensium, an quod imposito de ipsis fiat
et sic habita diligenti informatione de valore, ~~sic [illegible]~~
imponatur prout eis melius et utilius videbitur.
~~auctoritas~~. Alteri reservantes faciendi impositionem. Et banna
bannum tamen nostrum dicte [illegible] dicto festo S. [illegible]
iuxta ad beneplacitum duorum Capitis et Consilii utriusque.
Has autem reservationes et auctoritates fecerunt, quia domini Capitis
et Consilium solummodo ad breve esse, et [illegible]
possunt congregari [illegible] de aliquibus gravaminibus, licet non
venirent de necessitate respondendi. Quod si in aliquo casu non
sive non, ex debito et ex mera plenitudine potestatis
remanet omnis facultas plenaria ipsis duobus
Capitis et Consilio, in quorum consistit regimen
terre super hiis et aliis disponendis et providendis
quod eorum libera voluntas. Imposuerunt ydem [illegible]

conferentibus. Vendentibus vinum terranum nostranum ad spinam ultra ad dictam impositionem predictam vel occulte, in pena librarum x ad dictam. qua puniatur quilibet contrafaciens, et teneatur quoque quas conferre. Cuius pene tertia pars domino Capitaneo, tertia Comuni, et reliqua tertia accusatori veniat applicanda cuilibet. Et de predicta qualibet contrafactione stetur et credatur cuilibet accusatori cum sacramento accusantis domino Capitaneo, in presentia duorum de consilio, Et teneri debeat talis accusans in secreto. Dummodo ipse accusans sit homo bone conditionis et fame. Et sic admictatur ad dictam accusationem faciendam. Et si dubium aliquid vel questio oriretur de fama accusatoris, in eo casu predicti duo de consilio coram quibus fiet talis accusatio, teneantur referre in consilio, et nomen accusatoris declarare. Et nichilominus notificare accusatum Camerario et prioribus Comunis, ut valeat exigere partem pene Comuni tangentem.

Reformatio vini ducati per annum integrum etc.

Item supra proxime dictis anno millesimo trecentesimo septuagesimo septimo indictione quintadecima die nono vigesimo mensis Septembris In pleno Consilio coram supradicto domino Rolandino Capitaneo more et loco solitis ad sonum Campane congregato, Statuendo et ordinando reformatum fuit per predictos dominos Capitaneum et Consilium imponentes vinum terranum nostranum novum per annum circulum incipientis a die festi Beati Michaelis Arcangeli proxime futuri qui erit die penultima exeuntis mensis septembris et finientis usque ad aliud festum sancti Michaelis predicti proxime secuturo inclusive, quod quilibet vicinus terre vetrii, vinum vendens nostranum predictum ad mensuram seu ad spinam dare teneatur bucciam eiusdem pro quatuor parvulis et non ultra et tenere tabernam apertam quibuscumque emere volentibus tam vicinis quam forensibus et hoc usque ad festum resurrectionis domini nostri yhesu christi nunc proxime futuro per totam diem, et deinde a dicta die in antea usque ad dictum futurum festum sancti Michaelis nunc proxime subsequens. eiusdem vini terrani vel non tenendo tabernam

captam, ut supra, bucam quod quinque parvulis, et non ultra, [illegible]
sibi impositos vini forensis impositorem fieri fuit. Et qui
contrafecerit contra supradicta vel aliquod predictorum, puniatur secundum
formam ordinamenti Communis vini loquentis de contrafacientibus
seu vendentibus ultra impositorem. Et cedat ordinarius or-
dinamentis precedentibus loquentibus de contrafacientibus et cetera prout in
ipsorum ordinamentorum serie tractantium de materia vini plenius continetur.

Item eadem die proclamata fuit presens reformatio
in plateis et aliis locis publicis terre [illegible], more solito
per Jacobum [illegible] preconem Communis [illegible] alta voce, prout
ipse Jacobus retulit suo sacramento sui officii, hec diligenter et
notorie fecisse.

Reformatio super ordinamento vini

In millesimo trecentesimo septuagesimo octavo, die
Indictione prima, die vigesimo Augusti. Statutum, deliberatum
et reformatum fuit in pleno Consilio ut supra celebrato
et reformatum fuit in pleno Consilio ut supra celebrato.
per prefatos dominos Rolandinum Capitaneum et Consilium quod
per contrafactores publicas que [illegible], reformatorem super predictis
[illegible] in dictus [illegible] unus [illegible] detestabiliter
[illegible] assumptis audaciis presumptuosis, omnes
occurrerint, assumptis [illegible] pignoraverint, et [illegible]
differenter de qui contrafecerint [illegible] quolibet ipsorum et vice qualibet sine
in una [illegible] de quolibet ipsorum, et vice qualibet sine
aliqua remissione. Et quod dicta [illegible] in [illegible] partibus
[illegible] domino Capitaneo [illegible] Communi et [illegible] accu-
[illegible] applicanda. Et quod de novo fiant procla-
mationes in [illegible] et in locis publicis, quod quilibet observare
teneatur reformationem super dictum loquentem de quinque par[vulis]
[illegible] et quod predicta observentur non solum usque ad festum
sancti [illegible] nunc proxime futuro, sed etiam ultra ad beneplacitum
Communis. Et hec observentur sub pena supra applicata

s. quod quilibet contrafaciens de certo usque ad dictum terminum / et durante dicto beneplacito quoque et quoquo modo contrafaciet sive publice / sive occulte. vel qui ~~vina vendiderit in~~ sive in casibus qui vina vendita in grosso / ex potanda extimus onerarunt in curribus. quo casu sepe / et sepius solet confici / quia accumulantur ibi gentes et emunt vinum iam venditum in grosso / solventes ad menutum contra formam impositionem qualibet parva / in rem eius quod venditum fuit ad ingrossum. in quibus casibus supra specificatis / et aliis quibuscumque qui dici et cogitari possent. pius reformatio se extendere intelligatur / et locum habere. videlicet quod quilibet contrafaciens solvat unam marcham denariorum. et perdat vas cum toto vino in eo repto / que pena pecuniaria et vini dividatur et applicetur ut supra / in tribus partibus. et credatur cuilibet accusanti si fuit bone fame. et accusatorem facienti domino capitaneo / et in parva dierum de consilio et teneatur in secreto.

Reformatio impositionis vini terrani et ...

Item anno domini millesimo trecentesimo septuagesimo octavo indictione prima. die vigesimo quarto mensis septembris. in pleno consilio more solito convocato et congregato coram suprascripto domino Rolandino ... dominos

Reffirmatio vini
pro anno presenti · mx
balliuatoris hospitalis,

In Christi nomine amen. Anno a natiuitate eiusdem m°. iiij°. lxxviij.
indictione xa. die vigesimo mensis octubris sub regimine
Capitetis viri, domini Ettore de Cunibertinis Capitanei terre Vmagi.
in pleno consilio, more solito, congregato, reffirmatum, promissum
et deliberatum fuit, quod ab hodierna in antea quilibet vicinus
et dicte terre vendens, vel vendi faciens vinum nostranum
ad spinam seu ad minutum, teneatur, dare et vendere, tenendo
tabernam apertam secundum formam ordinamenti de hoc loquentis, clarissimo
et optimo, et ad mensuram dicte terre, et puro et apte, bucaliam quolibet
pro quatuor paruulis et non ultra. Et hoc usque ad festum
sancti georgij de mense aprilis, nunc proxime futuri, pro tota die.

Et quod quilibet vicinus ut supra, ad spinam, tenendo apertam
tabernam et puro vendendo ad rectam mensuram, teneatur
dare et vendere vinum, bucaliam rabioli de collibus
pro decem paruulis quolibet, Et qui contrafecerit cadat
pena in ordinamento loquente de vendentibus ultra
impositionem etc. Declaratum quod hijs omnibus suprascriptis
premissum extitit ordinatum et reffirmatum, quod quilibet

× decetis sin aligno
termino stabilito
ordinato.

vendens in rabiolo de collibus terram nostranum
vel vinum mixtum cum eodem rabiolo, vel terranum nostranum
pro vino de rabiolo de collibus, aut rabiolum de istra
collibus pro rabiolo de istria, vel ipsum rabiolum
de istria mixtum cum rabiolo de collibus vel
terrano istriano, Et repertus fuerit in defraudatione huiusmodi
in istis casibus vel aliquo ipsorum, perdat vas cum toto
vino, in dicto vaso reperto tempore contrafactionis predicte, quod
vas et vinum deveniat et devenire debeat
hospitali, sancte Marie Magdalene de dicta terra Vmagi
a procuratore, et regimine existentes dicti comitatis Vmagi
occasione pauperibus Christi in eodem hospitali existentibus
Et condempnetur et condempnatus etc. ex nunc prout
ex tunc, per tenorem presentis reffirmacionis, ultra
hoc, in una alia dimidia marcha (?) pro una tercia,
domino capitaneo, secunda dicte terre Vmagi pro alia tercia accu-
satori totaliter applicanda. Et super accusacione huius-
modi accusator sit fidelis vel cum duobus testibus fidedignis.

dum ipse accusatus sit expositus denunciando accusatorem
homini, domino Capitaneo, et in presentia duorum de consilio.
Et teneat ipsa talis accusatio in secreto, et stet merito
declaratione dominorum capitaneorum et ipsorum duorum de consilio,
in quorum presentia fuit exposita dicta denunciatio
Et non in declarando persona dicti accusatoris utrum
fuit persona bone conditionis et fide digna. Ita quod
presens reformatio, indefecto in effectu, fiat per dictum
per dominum Fabriolum de Collibus et Fabriolum de
Strata, arguatores, pro uno venditum, quod tali quali sit
et non mixtum, neque in aliquo ipsorum possit defrau-
datum vel mixtum.

publicata et proclamata fuerunt omnia hec in presenti
reffomatione et statuto contenta.

Reformatio vini supra presenti nova impositione cedita.

Item anno millesimo Trecentesimo Octuagesimo. Indictione tertia, die duodecimo
mensis Marcii. In pleno consilio deliberatum fuit circa conformando
sit eciam alie deliberatum predicte in loco minoris de vino, facte
per consilium, et plures alios personas ibi notatas de terra Sanini
et notabiles homines plurimi dignitati per aliber ...erie, et
ultra, quod nova fiat impositio vini super nostrano et forensi
fiat per ipsos dominos Capitaneum et Consilium. Reffomando construerunt
et ordinaverunt ergo notabilium necessitatum propter
gravamina expensarum opprimata quibus Comune Sanini propter
presentem guerram patiebatur et pati oportebit respiciendo ad
agendas pecunias predictis hujus impositionis modis. Iste
modus est validior, quia magis tangit divites. Que quidem
impositio, ut inferius declaratur est cedita, et formata.

Incatentur et debite deliberetur pensio seu nova impositio
Sanini, novissime imposita, quod vendetur in terra Sanini, sive
ad minutum, sive in grosso, exigenda per modum infrascriptum de
vino nostrano et forensi et hec durare debeat usque ad
festum sancti Archangeli Michaelis XX fiet per totam diem.

Primo q vendens, seu vendi faciens vinum t[er]ranum nostrum in terra nostra, ad minutum solvere teneatur si buccia vendiderit per quinque parvulis vel ab inde infra solum dacium consuetum, videlicet denarios sex, quod ad presens sit denarii quinque pro qualibet congio.

Item si dominus vinum nostrum vendiderit, seu posuerit ad vendendum ad minutum buccia de ultra quinque parvulis ab inde supra decem quinque parvulorum, solvat denarium pro qualibet congio pro singulo parvulo quo posuerit precio dicti vini ad minutum ad vendendum, seu cum vendet.

Item teneatur solvere dacium huiusmodi nove impositionis, solum pro ea quantitate quam ad minutum constaverit vendidisse.

Item si dominus vinum nostrum posuerit ad vendendum ultra quinque parvulis buccia, et post ipsam impositionem minuerit precium quo primo vinum posuerit ad vendendum, dicta tamen aliqua minuatione non obstante teneatur solvere dacium secundum primam impositionem, et non secundum minuationem.

Item si augmentaverit precium buccie postquam posuerit ad manum ad minutum, in hoc eodem casu solvere teneatur huiusmodi impositionis dacium secundum quod plus vendet, et in maiori precio buccia.

Item quod vendens seu vendi faciens vinum, non possit una et eadem die augmentare, vel minuere precium buccie vini positi ad manum, nec etiam aliquem qui possit facere progatina, vel agravare aliquem in precio buccie. Sed vendere teneatur, et equaliter omnibus personis emere volentibus, et hoc publice ad mensuram communis, tenendo taberna aperta, et bulaeo viso, bulla daciariorum ut moris est.

Item, q̄ de rabiolo Istriano, seu mostatello rabioli Istriani, vendes seu vendi facies ad minutum in dicta terra, p̄tato q̄tite, constante vendidisse p̄ tudmor nove impositionis facto, solui teneatur duos denar̄ p̄ quolibet congio, vendendo ad minutum, ut dictum est, p̄ singulo pinullo, quo bucia vendet, a viginti uno pinull sup̄, seu precium posuerit p̄ bucia, sicut ut dictum est de tano de minutatore, et aucmedator in omnibus distinctionibus dictis.

Item si vendiderit bucia dicti vini rabioli, seu mostatelli, p̄ viginti uno pinull, ut ab inde infra, solui teneatur solumodo datium consuetum datiarijs predictis, s. viginti denar̄ p̄ quolibet congio

Item de vino forensi malvasie vel cratesi, aut mostatello cratese, quod vendet ad spina nostras, in terra nostra, usque ad dictum Anun nostrum, vendes, seu vendi facies, a tribus soldis supra bucia, solui teneatur duos den tudmor novo dacio p̄ quolibet congio, et p̄ singulo pinullo ut bucia posuerit ad vendendum nostros.

Item similiter p̄ vino de Romania, quod vendetur bucia, a duobus sol sup̄.

Item similiter de vino rabioli de collibus, vel de vino ultra Loncria, et Tribiano quod vendetur bucia, a decem pinull sup̄.

Et nota, quod omnes distinctiones, dicte sunt locum in omni generatione vini forensis, sicut de ~~vino~~ vino nostrano supradictum est. Et p̄ vino malvasie vel cratese, aut mostatello cratese, quod vendetur bucia p̄ tribus soldis, si sic primo posuerit ad manum den. xl. et p̄ romania totidem, ac p̄ vino de collibus, vel de ultra Loncria, et denar duodecim solui teneatur, et non ultra. Et de Tribiano.

Ceterum, a die qua predictum datium novum venditum, et deliveratum fuerit usque ad festum sancti Michaelis Archangeli exigere possit quolibet ipsum emens.

Reformatio consimilis nove impositionis vini etc.

Item dicto millesimo lxxx indictione tertia die nono novembris statutum et reformatum fuit per consilium generale populi et deliberatum multiplicibus exigentibus necessitatibus propter ponderosa pacta comunis expensas valde etc. quod vendatur nova impositio vini nostrani et forensis quarum impositionum [illegible] dicti consiliis generali et specialibus in pleno consilio impositionum vendendarum ad incantum in publico et solvendo pretium eiusdem ad [illegible] in prompta pecunia [illegible] similium impositionum videlicet in [illegible] per [illegible] nichil ponatur minuendo vel mutando nisi solum in duobus capitulis, videlicet ubi loquitur de [illegible] pro vino [illegible] vel mostatello [illegible] pro [illegible] par. [illegible] ad xviii par. Et similiter de [illegible] vini reducatur ad decem et octo par. ubi antea loquitur de pretio duorum solidorum pro [illegible]. Et pars impositionis durare debet a die qua vendita fuerit ad incantum usque ad festum Beati Michaelis Archangeli anni proxime futuri quod erit in millesimo lxxx. Et nota quod de dacio dacii antiqui [illegible] pro grosso tam vini forensis quam nostrani dicti [illegible] exigatur nichil ponitur de melius in huiusmodi nova impositione dacii.

Reformatio novissima dacii novi vini

Item millesimo trecentesimo octuagesimo indictione quarta die quinto iulii. In pleno consilio deliberatum fuit quod [illegible] consilio [illegible] dicta nova impositio seu novum dacium [illegible] et octo [illegible] octo [illegible] vendatur una cum dacio antiquo a die sancti [illegible] ad annum tunc [illegible] solvendo pretium [illegible] emptores [illegible] et in prompta pecunia. Et exigi debeat dicta dacia [illegible]. [illegible] reformatio [illegible] est etc.

Reformacio daciorum vini antiqui et novi

Item anno domini trecentesimo octuagesimo octavo, ind. quinta, die
vigesimo nono septembris reformatum fuit particulare statutum
et provisum per dominos tunc capitaneum et consilium quod ab
hodierna die usque ad annum integrum proxime futurum, scilicet ad aliud festum
Sancti Michaelis, quod erit anno .MCCCLXXXIX. Ind. XIIª vendantur
dacia seu coltas vini vini antiqui et novi seu nova
impositio eo modo et forma, quibus ante proxime preterito et instanti
vendita fuerunt, scilicet quod exigant dacium antiquum pro quolibet
quarto vini nostrani vendendi ad spinam denarios quinque et
grosso vini nostrani denarios duo. Item pro quolibet quarto vini rabioli istriani
ad grosso et vini denarios duo. Item pro quolibet grosso non denarios octo. Item pro
vendendi ad minutum denarios ... grosso non denarios octo. Item pro
quolibet quarto vini malvasie Romanie Creten ac mosatelli de
Creto ad minutum vendendi ut supra denarios quadraginta, a grosso non
denarios sedecim. Item pro quolibet quarto vini vendendo de rabiolo de
Collibus Tribani, et de ultra Levenziam vini denarios duodecim
et a grosso denarios quatuor.

Pro dacio autem novo et moderno ultra suprascriptum dacium
antiquum exigatur hoc modo, videlicet pro quolibet quarto vini nostrani
ut supra vendendi ad minutum ad mensuram bucia ... denarios sex
pro quolibet pinte. Item de rabiolo et mosatello Istriano, quod
vendetur bucia ad decem et octo pintis supra pro quolibet pinto supra
quarto denarios duo. Item pro quolibet quarto vini malvasie Creten mosatelli
quod vendetur bucia ... soldi ... denarios duo pro quolibet pinto.
Item pro quolibet quarto Romanie ... soldi supra denarios duo pro
quolibet pinto. Ceterum de vino rabiolo de Collibus Tribano
vino de ultra Levenciam denarios duo pro quolibet pinto, quod vendetur
bucia ad decem pintis supra.

Et hec omnia intelligantur in ... vini et burgis, et
suburgiis.

Ordinamentum super precio vini quod venditur ad spinam.

In Christi nomine amen. Anno Nativitatis eiusdem millesimo iiij. quartodecimo indictione septima die Jovis vigesimo septimo mensis Septembris. Actum Utini in collegiata maiori ecclesia sancte Marie de ipso Utino. In pleno Arengo ibidem ad sonum campane more solito congregato. Coram R.mo domino in Christo patre et domino domino Lodovico duce de Teck dei gratia sancte sedis Aquilegensis patriarcha electo. In quo quidem Arengo interfuit magna multitudo civium nobilium vel popularium totam universitatem et comunitatem ipsius terre Utini representantium.

Ubi quidem habendo respectum ad bonum publicum, matura deliberatione prehabita, per totum dictum Arengum extitit ordinatum decretum constitutum et affirmatum. Quod nullus civis aut habitator ipsius terre Utini cuiuscumque status vel conditionis existat de cetero quovis modo publice vel occulte per se vel alium seu alios quovismodo audeat vel presumat aliquo tempore vendere nec vendi facere in ipsa terra Utini ad spinam seu ad minutum de aliquo vino terrano nostrano vz. nato vel nascituro in aliquibus partibus vel locis patrie Forijulii nec etiam de Ribolis natis in collibus, seu in quibuscumque locis et partibus ipsius patrie ultra precium unius soldi pro singula bocali. Et siquis contrafecerit perdat vas cum vino quod venderet et ultra hoc cadat in penam unius marche denariorum Aquilegensium monete quotienscumque contrafactum fuerit. Que pena in tribus partibus dividatur et applicetur vz. prima domino capitaneo, secunda parte comunitati Utini et tercia accusatori qui talem denunciaverit contrafacientem. Et nichilominus talis accusator teneatur in secreto. Et talem denunciationem recipiat et debeat facere coram domino capitaneo et duobus bonis viris de consilio ipsius terre Utini.

Addicio.

Memorandum est quod in sequenti presenti millesimo die Veneris quinto mensis Octobris in pleno et copioso consilio eodem die celebrato ne aliquis error vel scandalum aliquale possit oriri matura deliberatione prehabita per dominum capitaneum et totum dictum consilium fuit correctum dictum presens ordinamentum. Et ubi dicit de aliquo vino terrano nostrano vz. nato vel nascituro in aliquibus partibus vel locis patrie Forijulii. Additum fuit per ipsum consilium hoc modo vz. nec de aliquo vino terrano nato vel nascituro in quibuscumque locis et partibus mundi extra ipsam patriam. Nec etiam de Ribolis natis in collibus et ut in ordinamento continetur per totum usque ad finem ipsius ordinamenti.

Nova reformatio sup dacio vini.

In xpi nomine am. Anno nativitatis eiusdem millo
Quadricentesimo sextodecimo Indic. nona die vero
martis penultio mensis Septembris Actu Utini
Aquilegen dioc in Collegiata Eccla sce Marie
maioris de Utino in pleno et copioso Arengo ipius
tre Utini ibidem ad sonu Campane more solito
congregato Coram hon. et prudenti viro s. petro
de Brachis hon. vicecapitanei dicte tre p Nobili viro
dno paulo Glovier ipius tre utini capitan. pro
Reuerendissimo in xpo pre et dno dno Lodoyco duce
de teck dei gra sce sedis Aquilegen dignissimo
patha. In quo arengo int fuerunt fere omnes Nobiles
Cives et habitatores ipius tre. Ubi quide int cetera
Statutu determinatu ac ordinatu fuit p totu dictu
Arengu q nullus Civis habitator aut forensis
tre Utini in ipa vinu tranu vendes ad spinam
seu minutu aliquo mo possit p se ut alii vende
tpre vini maiori pcio uno soldo p singula libra
Bucia pcio aut minori sic etiam ppetualr donec p
Arengu pro statutu no fuerit revocatu.

Ordinamenta compillata super datio panis.

De declaratione quantitatis que solvitur pro qualibet summo panis ad dacium [illegible] deputatum

Imprimis statutum et ordinatum fuit per infrascriptos dominos Capitaneum et Consilium. Quod quilibet in terra Salodii vendens vel vendere faciens panem solvat et solvere teneatur pro qualibet summo panis huiusmodi venditi [illegible] pro dicto dacio [illegible] qui pro tempore fuerit, vel Comuni si per ipsum dacium exigi contingeret pro Comune ipsius terre denarios [illegible] qui aut contrafecerit dictum duplum ipsius [illegible] vel Comuni si exigeretur pro quo [illegible] solvere teneatur et pena [illegible] sol. [illegible] pro qualibet [illegible] cuius medietas sit Capitaneo et alia Comunis.

De condempnatione denuntiatione fiendi per fornarios [illegible] de pane vendendo per [illegible] [illegible] Capitaneo

Item statutum et ordinatum fuit per [illegible]

p[er] quol[ibe]t fornario terre d[i]c[t]i d[omi]ni d[omi]narii p[ro] o
[illegible] exp[er]imentum p[ro] Civitate [illegible] [illegible]
ip[su]m d[i]c[tu]m denu[n]tiare ad requisitio[nem] ip[s]i[us] d[omi]ni
[illegible] [illegible] sua [illegible] fac[er]e omnes tenea[n]t[ur]
[illegible] die in [illegible] [illegible] in quadam panis fec[er]it
venalis [illegible] cum [illegible] quibus recte declarari [illegible]
quantitatem et [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
exerceri [illegible] plenum [illegible] et [illegible]
[illegible] ad expediendum [illegible] [illegible]
autem fornarii p[ro] qualib[e]t [illegible] qua reperta
fuit defraudare d[i]c[tu]m [illegible]
[illegible] [illegible] exprimere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tenea[n]t[ur] [illegible] duplum [illegible]
[illegible] et quadruplu[m] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Cui[us] t[er]tia p[ar]s sit d[omi]ni Capitanei
[illegible] et reliqua Co[mmun]is et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum d[i]c[t]o d[omi]no Capitaneo
[illegible] et in [illegible] [illegible] de Consilio et [illegible]
[illegible] teneat[ur] [illegible].

De fornariis accipiendis et p[er] Capitaneu[m]
[illegible] et de [illegible] panis [illegible] fiendi p[er]
fornatores de corpo[re] [illegible].

Item statutu[m] et firmatu[m] fuit p[er] [illegible] [illegible]
Capitaneum et Consiliu[m] [illegible] [illegible] in
[illegible] de pane venali qui [illegible]
[illegible] [illegible] furnis [illegible] debeat et possit [illegible]

qui habet furno panis venalis soldi duos staria
furnarius solum in pasta fornarios nouem. si aut
ea contingerit capiti unum starium solum accipe
valeat de uno stario quinque fornarios et
non ultra pro calefacere aut furnum sicare et hoc
debeat. si duo staria fuerit denarios tres pro qualibet
vice. si non unum starium unum denarium et in numero
Et si fuerit fornarius vendere voluerint eos
fornarios suos solum in ea fornarios furnarius et
non in alia possint. sive alicui dare soluisse
Et si ipsi fornarii de suo furno pane facere
ad vendendum illum ad iustum pondus et unciam
ad uno stario sive et non infra facere teneatur et ipse
consignare daciarijs vel exactoribus. et solue dacium
debitum predictorum et alie cauille solue teneatur
et quis aut contrafecerit dacium duplum et [illegible]
solue teneatur applicanda ut supra dictum est
et credatur ut supra in precedenti ordinamento.

De quali panis bullacione.

Item statutum et firmatum fuit per prefatos dominos
Capitaneum et Consilium quod omnes fornatores
panem vendere quem fecerint bullare debeant
et teneantur singulariter cumque bulla eorum
eis tradita et assignata per iuratos artis
eorum. Et aut si qui facies vel fecerit quoquis et
vendi facies seu vendes panem non bullatum
bulla predicta contrafaciens cadat in penam dacij dupli
soluenda daciarijs seu exactoribus et [illegible]
et [illegible]
[illegible]

[illegible]

De exceptatis personis p(ro) quib(us) dacium p(ro) o
daciarijs vel exactoribus non debet(ur) cunslem

Item statutum et ordinatum fuit p(er) p(ro)curatores dictos
Capitaneum et Consilium quod quilibet fornarius
in terra nostra faciens panem quibuscumque vicinis
habitatoribus vel forensibus in terra nostra solum
suo et corporis familie sue fructibus ut infra
... notatur illos s(cilicet) vicinos habitatores et forenses
quibus de cord(e) fuit tantum et non p(ro) pecunia aliquali
qualiter excludendo aliam concessionem eorundem. Dicere et
denunciare daciarijs modis omnibus teneatur et sit astrictus
nomina perinde p(re)dictorum quos consignandos et idem
p(er) ipsum fornatorem nominatos teneatur daciarij p(re)dicti diligenter
et in corpore quaternis notare ac scribere omni fraude et
dolo cessantibus ut de p(re)dictis nominatis et declaratis ipsis
daciarijs plena sit noticia de quorum aliquo p(re)dicti daciarij
nullum valeant seu possint dacium exigere nec habere
Contrafacientes non tamen fornatores p(ro) dacium in penam
cadant p(ro) qualibet vice qua contrafactum fuerit
vices quocies excedendo et dividendam supradictam
... cadat in penam. Et fornator supradictam ... Et
daciarijs in pena dimidie ... den.

De vendentibus, et fornatoribus facientibus panem venalem, qui bulla coris non bullaverint.

Statutum et ordinatum fuit quod decetero fornatores singuli
quibuscumque facient panem in terra ista vendendum, vendendo
vel extra terram exportandum, Exceptis dumtaxat consignatis
per ipsos fornatores, quibus panem faciunt, pro eorum usu, et
ipsorum familiis, ut in supradicto ordinamento continetur, et
exceptis omnibus civibus, et habitatoribus dicte terre istius
statum vulgariter fornatores vocati masangans. Et ipsos civium et
habitatorum assignatum nostro. vendibus vel consuetum est panem, et
pasta eorum coquere possint pro vendendo, sine aliquali dacii, vel
bullacione daciarii solucione. Et ipsum panem venalem
non bullaverint bulla coris nostro in precedentibus ordinamentis
declarata, cadant in penam contentam in predicto ordinamento
contentam, et emendam nostro et solucionem teneantur, et
debeant daciario, seu exactoribus dacium duplum, pro qualibet
vice qua delinquerint, tamquam pro fraude panis venalis
per eos non consignati et non facti ad pondus, qui non bullati.

Ordinamenta composita super Datio Carnium.

Statuimus et Ordinamus quod pro qualibet bestia seu forensis faciens carnes in terra Utini, amodo in antea solvat datium v3. pro qualibet libra carnium chastratinarum, moltoninarum, pecudinarum, yrcorum, et capraxorum parvuli duos, Et pro quolibet capite huiusmodi datium denarios duos, datiarijs qui pro tempore fuerint.

Item pro qualibet libra carnium bovinarum, et vitulinarum parvulum unum, et pro quolibet capite bovino, et vitulino denarios quatuor.

Item pro quolibet capite edorum et agnorum denarios unum.
Item pro qualibet libra carnium porcinarum recentium parvulos duos nec solvat pro capite et cetera.

Ordinamenta datij piscium, datio carnium annexo.

Item statuimus et Ordinamus, quod pro quolibet centenario piscium solvat dictis datiarijs carnium pro datio denarios sedecim.

Item pro qualibet sauma piscium equi, asini, vel eque aut muli solvat dictis datiarijs denarios octo.

Item pro quolibet podino piscium salsorum denarios quatuor.

Item pro quolibet vase magno piscium salsorum denarios xvj.

Item pro quolibet parvo vase seu baril piscium salsorum denarios viij.

Ordinamentum sup. carnibus

Item ad obviandum cuidam nove consuetudini nuper inve-
ctate sup. carnib. porcinis in tera Vmi in dampnu et
fraudez datij cois et in dampnu et detrimentuz cois utilitat
hominu ipius tere. Statutum et ordinatuz fuit p. dnos
Capitan. Consiliuz et Coe dicte tere. Qz nullus in tera
Umi burgis et Subburgis possit nec debeat carnes
porcinas vende alibi q. in macellis consuete ubi imposituo
earudez carniuz et ad pondus consuetuz beccaior. et officalis
cois, consignando ipas carnes datiajs, qui p. tempore fuint
et Solvendo eisdez datiuz consuetuz. Excepte in conte
tiorib. inferius annotate. vz. Capite, spinali, pedibus
Asungia, spatulis, Scamaute, longis, Allis, ceruelatis,
nullis, Regnonis, ombulis, splemo, pulmono, tela, et
figato, de quib. interiorib. nullus solvat datiuz et impune
vendi possint ubiq. locoz. Qui aut contrafecerit supius
Cadat in pena. xx. sol. p. qualib. vice. Cuius pene
tercia pars sit. d. Capitan. tercia cois, et tcia Acu
satoris. Cum Sacramento denunciando. d. Capite in
pntia duoz bonoz viroz de consilio sin aliqua alia pntiore
Eidez Acusatori credat. et teneat in secreto

Ordinamentum super facto becchariorum edita in pleno consilio terre Veruj millesimo iiij quinquagesimo indictione octava die penultimo mensis decembris.

Ad providendum de et super becchariis qui fuerunt et futuri erunt terre nostre bonis ydoneis et sufficientibus carnibus toto tempore anni et annorum abundanter et ad sufficientiam totius populi nostri. Et super becchariis removendis et de novo constituendis pro bono statu et statu dicte terre nostre, et ne terra et cives nostri detrimentum patiantur, plenariam commissionem facimus et omnimodam plenariam facultatem et auctoritatem dicto consilio nostro faciendi et disponendi ac ordinandi et statuendi prout sibi videbitur reformandi et faciendi, prout totum arengum nostrum super huiusmodi materia facere posset.

Ordinamenta facta sup datio olei.

Ordinamenta constructa sup dacio Salis In anno millo trecentesimo Nonagesimoprimo. Indict quartadecima. die Vigesimo Septembris.

Et primo

STATUIMUS Sancimus et ordinamus p Comuni Utilitate Vicinorum huius terre et felici incremento status eiusdem cupientes potius ceu iustum et meritum esse videtur nostros Vicinos quam externos ditari et impinguari ex Salis venditione in ipsa terra de cetero vendendi ad minutum quod deinceps nullus forensis in ipsa terra Utini seu districtu eiusdem audeat possit nec debeat vendere nec vendi facere p se ut p alium publice ut occulte nec sub colore seu palliatione alicuius societatis salem ad mynutum sub pena.

Item quod Nullus vicinus ut Vicina terre Utini seu habitator ut habitatrix eiusdem non possit nec valeat seu de ceto audeat ut presumat aliquo modo, nec sub aliqua forma societatis vere ut ficte nec quovis alio quesito colore vendere, nec p alium ut alium vendi facere salem ad minutum in ipsa terra Utini p aliquo forense nec eius districtu p se ut toto sub pena.

Item statuimus et Ordinamus quod quilibet vicinus dicte terre Utini debeat et teneatur deinceps omnem quantitatem salis quam quovis tempore de ceto eum habere contingerit in aqua ut terra citra portus ecclesie Aquilegensis patrie Foriiulii districtus dominorum ducis Austrie. Comitum Goritie et Curtsorum in quovis portu huiusmodi dominorum et loco eorundem dominorum efficaciter et fideliter assignare infra xv dies connumerandos a die conductionis dicti Salis ad dicta loca ut aliquod ipsorum, datiariis dicti Salis qui sunt et p tempore fuerit sub pena Vigintiquinque librarum tociens exigenda quotiens contrafactum fuerit.

Item Statuimus et Ordinamus quod si esset aliquis vicinus seu
aliqua vicina habens aliqua quantitate Salis in aliquo loco citra
dictos portus vel in aliquo tempore qui vel que negaret seu occultaret
tempore talem quantitatem Salis non esse suam sed alterius persone, quod ipsa
talis persona vicina utinensis amittere debeat integraliter dictam quantitatem
Salis sic alii fictive attributam sub pena solvendi datium duplum
dictis datiariis et ultra hoc libr. L. parvulorum utinensium Comunitati
terre Utini applicandas, de cuius fraudis probationi fiende stetur attestationi
unius boni et Notabilis viri fiende coram Camerario Comunitatis predicte
et in presentia duorum de consilio et teneatur secretus.

Item Statuimus et ordinamus sentientes respectu ad primum statutum
copilatum in utilitate vicinorum huius terre ad hoc ut vicissitudine vicini
dicto privilegio gaudentes stipendia debita eiusmodi Comunitati retri-
buant, quod quilibet vicinus seu vicina dicte terre Utini de omni quantitate
Salis quam in quovis loco citra supradictos portus ecclesie Aquilegensis
patrie Foriiulii dictorum ducis Austrie Comitis Goricie seu districtus
Tergesti vendiderit seu vendi fecerit in grosso vel ad minutum teneatur
et debeat solvere datium dicti Salis datiariis dicte terre Utini qui sunt
et pro tempore fuerint videlicet quatuor denarios pro quolibet stario ad mensuram
Comunis Utini et de omni quantitate infra unum starium teneatur solvere
in ratione quatuor denariorum pro stario.

6. Item statuimus et ordinamus quod amodo in antea quilibet forensis
vendens salem infra Utinum vel eius districtum in grosso solvere debeat
datium utinensis videlicet quatuor denarios pro quolibet stario etc.

Reformacio sup datio Sal. z aliorum damor

In xpi nomine amen. Anno nativitatis eiusdem, millo Quadrigentesimo sexagesimo Indict nona, die vo quarto penultimo mensis Septebris. Actum Utini Aquilegen dioc In collegiat Eccla maioris sce marie de Utino in pleno z copioso Arengo ipius tre eiusdem ad sonum campane more solito congregato Coram honorabili z prudenti viro s. petro de Brudis hon [*Capitanus*] nunc Capitaneo dicte tre p Nobili viro dno pra... ipius tre hon Capitano p Reverendissimo in xpo pre z dno dno Lodoyco duce de tech dei gracia sce sedis Aquilegen dignissimo patriarcha Inquo Arengo interfuerunt fere omnes Nobiles Cives z habitatores ipius tre. Ubi quidem inter cetera Statutum determinatum, ac ordinatum fuit q nullus Civis aut habitator tre Utini qui continua faciat eius residenciam in tra Utini non possit aut valeat ad ingrossum seu minutum p se vel alium aliquo modo, vinum oleum, Sal Carnes panem, frumentum aut aliquid aliud p quo in ipa tra Utini solet solvi datium vendere aut vendi facere de predictis a quibus mulctatibus extra Utinum Utini q non solvet, z solvere teneatur datium p eo qd de predictis vendiderit velut si q de predictis aliqd in ipa tra Utini venderet datium solvere tenetur debitum z consuetum.

Ordinamenta compilata super dictis drapis.

In Christi nomine amen. Anno nativitatis eiusdem m c. lxx
trecentesimo sexagesimo octavo indictione [illegible] ad laudem
ipsius omnipotentis dei ac gloriosissime eius
genitricis facte consid. [illegible]
[illegible] et super dictis drapis clare appa
rent ordinamenta et scripta [illegible]
[illegible] ad [illegible] mensurationem
staratos et saluis debentes [illegible]
et distinctiones [illegible] fuerunt [illegible]
alijs quibuscumque [illegible] faciens ordinamenta super
dictis drapis loquentibus [illegible] firmo
in suo robore permanentibus.

De declaratione quantitatum [illegible] que [illegible]
[illegible] debent

Primo statutum et ordinatum fuit per dominos Antoni
de [illegible] Capitanium [illegible] patre
[illegible] et Consilium [illegible]
Congregatum in [illegible] et [illegible]
more solito [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] consuetudinem antiquam [illegible] per [illegible]
[illegible] equaliter [illegible] de [illegible]
et [illegible] in [illegible]
[illegible]

Item pro [illegible] pecia stamenti et alii panni de
[illegible] den. [illegible] Item pro qualibet pecia ber
[illegible] Item forc. [illegible] in terra [illegible] ipse [illegible]
[illegible] maior [illegible] seu de quo bercando fit [illegible]
den. quatuor Item pro qualibet Culcitra de [illegible]
[illegible] Item pro qualibet Culcitra de [illegible]
[illegible] [illegible] den. quatuor Item pro qualibet
[illegible] panni de [illegible] parvuli quatuor Item pro [illegible]
[illegible] [illegible] ferri sol. quatuor [illegible] Item pro
qualibet [illegible] agnine den. quatuor Item
[illegible] Cane [illegible] et alie [illegible]
pro [illegible] den. octo Item pro qualibet bracchio [illegible]
[illegible] Item pro qualibet [illegible] Sacculo [illegible]
[illegible] Item pro qualibet bracchio [illegible] de [illegible]
[illegible] Item pro qualibet bracchio [illegible] de [illegible]
[illegible] Item pro qualibet bracchio [illegible]
[illegible] Item pro qualibet [illegible] a
[illegible] Item pro qualibet [illegible] Et pro qualibet pecia [illegible]
[illegible] Et quia aut [illegible]
[illegible] den. quatuor [illegible] commisso [illegible]
[illegible] defraudatione [illegible] commisso confiteatur
[illegible] ipsius dacii [illegible] Item ipsius dacii [illegible]
[illegible] et [illegible] partem [illegible] partem [illegible]
[illegible] Cuius partem [illegible] pro [illegible] Capitaneo [illegible]
[illegible] alia aut [illegible] accusatori
[illegible] [illegible] defraudationis accusatam ipsi domino
Capitaneo [illegible] pena [illegible] Corpus ipsius [illegible]
[illegible] per [illegible] Corpus [illegible] denunciatio [illegible]
[illegible] fuit homo [illegible] Item
ipsius [illegible] exactores [illegible] confiteatur
in [illegible] tenendo [illegible] plenaria [illegible]

De [illegible]

Item ordinatum et statutum fuit per predictos dominos
Capitulum et Consilium quod quicumque [illegible]
[illegible] conduxerit vel conduci fecerit in terram [illegible]
vel a [illegible] seu fecerit in [illegible] emerit
vel procuraverit sibi acquisiverit pannos de Francia [illegible]
[illegible] et alios qualescumque pannos
de colore [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] pannos grossos [illegible]
[illegible] vel [illegible] seu
alium [illegible] Bernardum [illegible] vel [illegible]
[illegible] aut [illegible] vel [illegible]. Cuius-
modi [illegible] et vos [illegible] et [illegible]
[illegible] qui pro tempore
fuerint [illegible] tenere et [illegible] ut de ipsis
rebus et mercimoniis vel aliqua parte [illegible]
[illegible] et notariis per dictos nostros [illegible] [illegible]
dictas res et mercimonias exigere valeant
[illegible] et [illegible] qui
[illegible] fecerit [illegible]
et pena [illegible] [illegible]
[illegible] et de hoc credatur [illegible]
cum sacramento vel alii [illegible] fame viro [illegible]
[illegible]
[illegible]

De consignacione panorum grisorum conductorum per forensses in civitatem Ragusii et pena contrafacientium dacium duplum solvendi et de panis non consignatis

Item etiam statutum et ordinatum fuit per prefatos dominos Capitaneum et Consilium quod quilibet dictus forensis qui a foris portabit vel conducet in civitatem Ragusii per terram ... contingerit panos grisos similiter ... non consignare teneatur et debeat similiter modo ut in precedenti ordinamento clarius continetur. Et quis aut contrafecerit dacium duplum ... et penam ... [illegible] ... et credatur ... fuit Et credatur ut ...

Et quilibet forensis solvere teneatur dacium de pano griso ... ad ... et de ... colore ... forensis ... non valentes ...

Item etiam ordinatum et statutum fuit per prenominatos dominos Capitaneum et Consilium quod quilibet forensis qui conduxerit panos grisos ... colore ... quorum de colore ... vel ... habebunt expresse a forensis ... in civitate ... vel sub burgis solvere teneatur dacium daciarie qui in tempore fuerint ... et debitum quemadmodum dictum est ... Et qui aut contrafecerit dacium duplum solvere ... et penam ... et ... fuit Et credatur ut ...

De consignatione telarum fienda daciariis per [illegible]dariis.

Pr[illegible] [illegible]

[illegible] bere [illegible]

cuiuscumque merzarii et conducentis pecias bere [illegible]
pecias texias panni telarum ad certum pretium daciario
nisi eas presentaverit in [illegible] consignatas teneatur daciarius
bulletas [illegible] dare quas [illegible] [illegible]
cum [illegible] bullare bulla. Insuper quicumque texa-
rantes vel laborantes facientes [illegible] bulletas in
dicta [illegible] non possint neque valeant vendere vel
vendi facere ad retaglium minutum vel etiam ad
grossum nisi solum pecias bullatas bulla predicti
daciarii, et de ipsis pecias bullatas. Et quis autem
contra predicta attentaverit presumpserit vel aliquid contra
[illegible] pena [illegible] dupli daciario persolvenda et qua
[illegible] agere [illegible] [illegible] primarum [illegible]
exigendis quotiens contrafactum fuerit. Et credatur [illegible].

De non audentibus exportare extra terram [illegible] [illegible] sine
bulla daciariorum.

Item statutum et ordinatum fuit quod [illegible] Dominos
Capitis et Consilium quod nemo [illegible] vel [illegible]
audeat neque possit extra terram [illegible] conducere vel
conduci facere [illegible] alicuius [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Et si contrafecerit aut dacium duplum dacij ...

In xpi nomine amen. Anno a nativitate eiusdem domini millesimo
trecentesimo septuagesimo nono, indictione secunda, die tredecimo
mensis Junij. In pleno consilio ad obviandum nonnullis
malitiis et novis informationibus tintoribus factis per
brandarios vigore quarum de dacio denarios qui solvebat denarios quatuor
de dacio pro qualibet petia bertadi duodecim brachiarum
nunc autem in fraudem dicti dacij ipsi bertadarij solvunt
solum denarios quatuor de qualibet petia xxiiij brachiarum
bertadi, pro una singula petia bertadi xxiiij brachiarum
solum debet denarios dictos, aut qualibet petia unius brandi
non debet fieri longior xij brachiarum. Statutum et
ordinatum fuit per nobilem et sapientem virum dominum
Agolinum de Gubtinis de Verona militem et legum doctorem,
et consultum capitaneum et consilium eiusdem civitatis Cremone,
quod decetero quilibet brandarius et quelibet alia persona vendens
vel vendi faciens in terra vestrum brandum vel polterbulum
laboratum in terra vestrum vel ab extra ductum in eadem,
solvere teneatur sive vendi debebit in grosso sive ad minutum
vel retaglium quocumque et quotiescumque vel
ut si vendi faciens denarios quatuor pro uncia pro quolibet
tribus brachiis brandi, de qualibet petia brandi sive sit
longa sive brevis pro dacio et dacij nomine daciarijs
qui pro tempore fuerint, et qui contrafecerit solvat dacium
duplum et denarios viginti pro qualibet contrafactione et totiens
quotiens contrafecerit, quorum medietas deveniat domino capitaneo

Et reliqua dci, Et hoc ordinamentum fcm est
etia quia dca prorogatia i fraudem pducta no
Jfecta, neqz p ipos brandarios aliqualit' consid'ata
quasi enormit' excedit et excedit i preo quo
vendit brandum. ¶

Et nota q' pnt' ordinamentum Cives nec obsuaram
sive [illegible] deby durate pnte guerra cum venetis
ivit hostib' pnc ppt defectu lombaciis deficientib'
tz imediate post concordiam inter guerre quotiqz
concordia fiet imediate pclamet et publicet more
solito huiusmoi ordinamentum, et post pclamacoem
et publicacoem Cives suscipiat et i obsuacia psecuret /
sub penis pdcis.

Statutum novum super
datio draparie

In Christi nomine amen. Anno a nativitate eiusdem domini Millesimo trecentesimo
nonagesimo quinto, feria sexta die vigesimonono Octobris. In pleno
consilio huius terre Romanzi ordinatum fuit per prudentem virum
dominum Leonardum quondam domini Hectoris de Armeriis honorabilem capitaneum
ac consilium eiusdem terre et semper hoc firmiter tam observandum
in ipsa terra haberi observatum. Quod primus vendens sive fuerit
venditus sive forensis pannum laneum in hac terra sive ad grossum
sive ad minutum, non derogando tamen per hoc ordinamentum pri-
vilegio lanariorum conficientium pannos in ipsa terra teneatur solvere
datium datiariis dicte terre, et quod pro illo anno eiusdem datiarii non
possint aliud datium petere de illo panno, de quo semel datium
habuerint sive ille pannus in dicto anno revenditus fuerit ad mi-
nutum, sive ad grossum. Si vero post dictum annum, qui in mutatione
datiorum semper finit et finiri intelligitur quolibet festo sancti Michaelis,
revenderetur ipse pannus, de quo semel solutum est datium, talis
revendens teneatur pro ipso anno solvere datium datiariis, sive
fuerint idem datiarii anni preteriti, sive fuerint alii. Et sic observetur
de anno in annum usque in infinitum. Sic quod datiarii in uno anno
non possint exigere datium, nisi semel de panno qui venditus
seu revenditus fuerit. Laus deo amen.

De pannis grissijs non emendis alibi quam in merchato, et infra muros veteres

In xpi noie am. Anno dni. millo. iiij. Lxvij. Indicione
Quinta. die. septimo decembr. Quanto quo tempore terra largiore
dno. fideli augumentatur. Tanto salubrius eius est status
regulanda. Quia per non nullos vicinos eiusdem grissij
pannis ex. portatas in tabella aliis remotisque locis a merca-
toribus aliisque personis apportatis ad ipsam terram causa vendendi
postea emebantur p. p. defraudato dicti drapie et rei
publice derogato fraudulenter committebantur. Igitur per nobiles,
prudentes et discretos viros dnos Zanum Iustinianum de
plata, Capitaneum, consilium, et comune dicte terre sedente B.
P. dno. G. nro dno. Partita

Statutum firmatum et ordinatum fuit, quod de cetero
nullus vicinus ipsius terre dicte per se vel aliam interpositam
personam seu alio aliquo modo a mercatoribus vel aliis
personis quibuscumque apportantibus ad ipsam terram dictam pannos
grissetos, post emere causa revendendi, dictis sabatinis
alibi quam in merchato novo terre dicte in terra vel extra terram

[margin:] ^ Andreat

Item quod alii vicini eiusdem terre dicte emere volentes,
pro suo usu tenendo, pannos grissetos emere possint et
debeant, dictis sabatinis non alibi in terra quam infra muros veteres

[margin:] Iter duo ordinamenta fuerunt per vicino pro suo usu emente

Item quod aliis dictis ebdomade, preter quam dictis sabatinis
in festis. Quilibet vicinus causa revendendi possit
emere pannos grissetos in dictis apportatos in terram dictam
a forensibus vel vicinis, dumtaxat infra muros veteres ipsius
terre, dicte et non extra. De quibus ut primitur fieri possit
empto, per revendatores

Item quod quilibet vicinus non causa revendendi sed pro suo
usu, aliis dictis quam dictis sabatinis possint libere ab apportantibus
pannos grissetos ubique in terra et extra terram, emere

Burgensis, civis, contrafecerit, in emendo ipsos pannos
grissetos contra predicta vel aliquod predictorum, solum emendo,
si burgensis fuerit, et non forensis vendens, similiter
etiam cadat pro qualibet vice, qua deliquerit, in penam
unius marche, dividendam, tertiam partem domino, tertiam communi et
tertiam accusatori, et totaliter applicandam.

Item quod si cadit venditor vel aliqua alia qualibet questio, dolo
fraude tamen cessantibus, ~~cadere~~ vel forensis venditor
et emptor, pannos grissetos in terra Ville et eius confinibus
hic in parte pertransiat, dummodo in eisdem simulate et
fraudulenter in talibus distractionibus aliqua fraudentia contra
supradicta ordinamenta vel aliquam ipsorum partem et dolose
non committat. Quod si aliqua fraus vel dolus committeretur,
fraudem faciens et fieri faciens cadat in duplicem penam
supradictam dividendam et applicandam ut supra.

Item quod tam de fraudatione, contrafactione quam et dolo predictorum
credatur et credatur sacramento unius boni viri bone
et fame denunciantis domino Capitaneo in presentia duorum
de consilio et eius denunciatio in secreto teneatur.

Item quod quilibet sive burgensis sive forensis fuerit vendens
in terra Ville et eius confinibus ad retaglium vel ad minutum
pannos grissetos solidare teneatur debitum dictum et
consuetum prout in ordinamento antedicto super hijs loquente
apertius continetur. Salvis semper limitationibus, declarationibus
et dictis predictorum. Itaque per hec in nullo derogetur ipsis ordinamentis.

Publicata dictorum ordinamentorum facta per petrum preconem communis Ville.

Item. Dictis millesimo et indictione die xxiiij octobris, coram
ser Leonardo notario [illegible] pro supradicto domino Gavino(?)
Capitaneo in presentia [illegible] notarii [illegible]
[illegible] Catalani, Pauli [illegible] Iacobi notarii
[illegible] et Thomasini notarii [illegible] notarii et aliorum [illegible].

Petrus primo pro, comunis Tervisii. Constitutus sacramento
sui officii, retulit et dixit, se de mandato dominorum ducum
capitum et consilii, proclamasse, in plateis, et locis solitis
et consuetis, antedicta ordinamenta super panno grisso, tegnitum
edita expenditoris, militis et iudicis. Die septimo [illegible]
decembris. ipso proclamare, predicta et [illegible] me [illegible] novi [illegible]
[illegible] novi et [illegible], sibi [illegible]...

Signis, et in contrafecerit in eodem ipsos pannos, grissos, contra, pena ut aliquod potestas dolium, emos, si vivrimus fuerit, et non proferensis vendens, [illegible] alius cadat, pro qualibet vice, qua delinquerit in penam denarios. et [illegible] dicte [illegible] prout dicitur [illegible] comuni et tertiam accusatori et totaliter applicandam. ?

95 bis

[illegible] xxvii [illegible] statutum [illegible]
ordinatum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] pro hoc
ordinamento [illegible] pannos [illegible]
[illegible] denarios [illegible] et tunc pro illo anno [illegible] denarios
[illegible] grossis [illegible] petere, de illo panno de quo [illegible] denarios
[illegible] si ille pannus in dicto anno venditus fuerit ad [illegible]
[illegible] ad grossum. [illegible] pro [illegible] qui in [illegible] fuerit [illegible]
[illegible] vendideret
ipsi panni de quo [illegible] venditus [illegible]
pro ipso anno [illegible] denarios [illegible]
[illegible] et sic [illegible] infinitum, sic [illegible] denarios [illegible] de anno [illegible]
in uno anno in [illegible] denarios [illegible] de panno qui vendite
fuerit [illegible] vendite fuerit,

Registratum in quaterno per me Johannem [illegible]

pannos, grissos, solvere teneatur debitum dacium, et consuetum prout in ordinamento antedicto, super hijs loquente apte continetur. Salvis semper limitationibus, declarationibus et dictis potestatis. Itaque per hoc in nullo derogetur. ?
ipsis ordinamentis

Declaratio dictorum ordinamentorum facta per potestatem [illegible] communis [illegible]

Item. Eodem. millesimo. et indictione. die. xxiiij. decembris. Coram ser Leonardo notario [illegible] per [illegible] domino Comino [illegible] in presentia dictorum [illegible] Hectoris, notarii [illegible] Catalani. Pauli [illegible] Jacobini notarii [illegible], et thomasini notarii [illegible] notarii. et aliorum [illegible].

Petrus preco pro comuni Verone constitutus sacramento
sui officii retulit et dixit se de mandato dominorum dominorum
Capitis et Consilii proclamasse in plateis et locis solitis
et consuetis antedicta ordinamenta super panno grisseo [illegible]
edita [illegible] millesimo et indictione die septimo [illegible]
decembr. ipso proclamare presentibus et me Petro notario de [illegible]
Verone notario et scriba [illegible] [illegible].

Ordinamenta facta super datio Quartarum.

Ad tollendum enormem errorem qui continuo committebatur per Quar
tarios seu mensuratores bladi, in accipiendo bladum pro mensuratoribus
contra voluntatem et deliberationem consilij terre vnij a corruptione
fieri eiusdem terre. Statutum reformatum et ordinatum fuit per duos
capitaneos consilium et commune dicte terre. Quod nullus Quartarius seu
mensurator bladi pro aliqua mensuratione bladi cuiusque speciei fuerit au
deat vel presumat quoquomodo, etiam si fuerit de voluntate venditoris,
accipere aliquam quantitatem bladi, sed solum percipere debeat unum
quatuor parvulorum pro quolibet stario vendito, nec titulo emptionis,
nec alio quouismodo vel titulo, publice vel occulte, directe vel indirecte
per se vel alias personas de contravenientibus. Et hoc sub pena xl. denariorum
totiens exigenda quotiens contrafactum fuerit. Et ultimo pro quolibet vice
qua contrafactum fuerit, tenendo in carceribus tale contrafacientem, et videlicet
uno die, si semel contrafecerit, et si pluribus vicibus tot diebus,
quot vicibus contrafecerit, et ultimo usque quo persoluerit integraliter penam
pecuniariam. Cuius pene pecuniarie tertia pars applicetur dicto capitaneo,
tertia communi et alia tertia accusatori. Et de contrafacientibus huiusmodi
stetur denunciatori cuiuslibet viri reputati bone fame et bone opinionis
facienda dicto capitaneo in presentia duorum de consilio dicte terre vnij et te
neatur denuntians in secreto.

Item statutum, ordinatum et reformatum fuit quod nullus datiarius
huiusmodi datij quartarum audeat vel presumat scienter consentire consilium,
vel fauorem alicui mensuratori bladi ut accipiat bladum contra ordi
namentum predictum, nec allegare in consilio terre vnij vel contra publice
vel occulte, quod velit facere sicut alij priores datiarij fecerunt in contra
faciendo premissis. Et hoc sub pena unius marche denariorum totiens
exigenda quotiens contrafactum fuerit. Cuius pene dimidium seu applicetur
pro tertia parte ut supra.

[illegible]

Ordinamenta copilata sup dicto mesurarp pcarz.

lu

Ordinamenta hedita sup Datio, [discorum] piscarie.

Ordinamenta super dacio ferri

Item millesimo trecentesimo septuagesimo quinto indic-
tione decima die primo mensis octubris in pleno consilio, loco
consueto et coram prudenti viro domino [illegible] de Fondis
de Regio capitaneo civitatis ad sonum campane congregato
[illegible] in [illegible] et [illegible] derogari
[illegible] Sublimen [illegible] quibus [illegible]
illico ordinamenta facta fuit prima separacio [illegible] in terra
[illegible] a dacio [illegible] [illegible] tempore [illegible]
extitit cum dicto dacio [illegible]. Item quod [illegible] solvat
pro dicto dacio [illegible] qui [illegible] in terra [illegible] pro
quolibet centenario. In terra autem [illegible] solvere [illegible]
[illegible] dacium [illegible] in [illegible]. Et [illegible] quibus vendiderit
ferrum [illegible] in ipsa nostra terra [illegible] solito
[illegible] pro quolibet centenario [illegible]
[illegible] quinque solidos pro centenario quocumque fuerit
[illegible]. [illegible] autem [illegible] in [illegible]
dacio et [illegible] in dicta celebratione consilii pro dictos dominos
capitaneos consilium [illegible] decreto [illegible]
in [illegible] [illegible] possit [illegible] de dicta
terra [illegible] quo [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] a [illegible] dicti [illegible] a [illegible] in
[illegible] infra dictum [illegible]
non sit [illegible] per [illegible] eundem
[illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] dierum [illegible] in
non [illegible] dicta [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
et non [illegible] ~~[illegible]~~ pro spacium xv dierum [illegible].
a die [illegible] in [illegible] quibus
[illegible] quilibet [illegible] dacium
[illegible] quibus [illegible] quibus vendiderit ferrum
[illegible] in [illegible] pro quolibet centenario
[illegible] dicti dacii [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] (left margin)

[illegible] in terra [illegible] (right margin note)

Caplm continens omia et singla ordiamenta
loquencia de offuscacoib3 contrafaccoib3 dolis fraudib3
subtractoib3 et transgressioib3 et c̄ q sunt c̄ ordiamta diccorum

Ordinamentum super detestatoribus, [illegible] etc. qui sunt super dacia [illegible]

Rubrica de ordinamento facto de hiis qui detestant dacia tota qui vendunt et abhominant anichilando eadem quod vendantur minus quo debent in dampnum publice utilitatis, et incantatoribus paulatim et ad minutum artificiose.

Millesimo trecentesimo, octuagesimo. Indictione tercia, die lune primo octubris in pleno consilio more solito congregato coram domino [illegible] de gubernatoribus capitum [illegible]. Quia per multiplicatos ~~[illegible]~~ detestatores anulatores, et abominatores qui sunt publice et actu, et qui dacia tota [illegible] in platea loco solito incantant et vendunt sepe et sepius, tandem venditores eorundem et qui sunt minus precio conveniente [illegible] obstaculis dacia vendunt conveniente et utili precio, ac etiam per incantantes, ut tandem venditores eorundem ~~[illegible]~~ artificiose incantantes ad minutum dacia supradicta, ut minus debito illa acquirant per emptores. Ex quibus redundabat dampnum publice utilitatis non modicum sequitur atque [illegible] dominorum capitaneorum et consilii et aliorum bonorum civium [illegible] [illegible] et impedit alia eorum negocia peragenda [illegible] de materia incantorum. Statutum igitur provisum et ordinatum fuit per dominos capitaneos et consilium quod nemo de cetero audeat nec presumat detestari dacia que venduntur et incantantur, vel abominare vel anulare, aut dicere quod excessit vel aliquo precio quod debet, sed per aliquem ad dacia [illegible] vel aliquod precio ascenderet. Ac etiam quod quilibet incantans dacia tota vel aliquod precio totius daciorum teneat et debeat, a quinquaginta marcis [illegible] supra incantando incantare ponendo [illegible] quadraginta et abinde supra quod dacium quod incantatur est ad incantum quinquaginta marcis vel abinde supra usque ad centum marcis et a quinquaginta marcis [illegible], post quilibet incantans incantare pro libero voluntatis, ponendo [illegible] et abinde [illegible] supra prout dispositioni sue videbitur. A centum vero marcis supra, et in summa, centum marcis, teneat quilibet incantans incantando incantare pro qualibet vice qua incantabit dacium quod erit ad incantum [illegible] ponendo [illegible] marcis et non minus. Et qui contrafecerit anulando, abominando et detestando ut supra, cadat in penam quadraginta [illegible], [illegible] absque aliqua mora persolvendo, medietatem dominis capitaneis et reliquam [illegible] applicanda. Et fiat scriptura manu [illegible] [illegible] loco non [illegible] in [illegible] solidat penam predictam. De incantatoribus non qui [illegible] [illegible] districtum faciendo in [illegible] [illegible] nulla [illegible] incantatio, nec acceptari nec recipi debet, talis incantatio neque admitti.

Capitulum continens plura et diversa ordinamenta perpetualia facta super pluribus et diversis casibus et materiis et conditionibus variis et diversis temporibus compillata et acumulata ut de ipsis habeatur memoria et copia prompta ad inveniendum ea tam per causas quas continent diffinitiones, quam etiam per situationes et positiones dictorum ordinamentorum in capitulis ubi continentur in generali compillatione fienda de omnibus universalibus ordinamentis urbis Romae

De declaratione treguarum non extinctarum propter comedere et bibere insimul habentes treguas.

Inprimis statutum et ordinatum fuit per sapientem et egregium virum dominum Nicolaum de Subtinis de Urbe militem et legum doctorem, Capitaneum, Consilium et Communem urbis Romae ad obviandum fraudibus que committuntur cautulose per nonnullos deceptores et malignantes conantes evitare penas treguarum, domino et parti iniuriate applicandas, et facientes scandulosas rixas, rencones pravas, et committentes iniurias et rixas commissas, quod decetero non intelligantur nec sit tregue facte inter quascumque personas et sub quibuscumque penis iuramentis obligationibus formis et conditionibus extincte expirate vel quomodolibet cancellate propter bibere vel comedere insimul semel vel pluries habentes treguas ad invicem, nisi pax inter ipsos habentes treguas sponte et expresse et non tacite ac probabilibus intervenerit inter ipsos habentes treguas. scilicet facta in presentia bonorum virorum testificantium quod actus repausatis et non in furore neque per aliquam calliditatem facta fuit.

De prohibitione quod non fiat contractus per aliquos adultos cum tutoribus vel curatoribus expiratis dictis officiis de administratione eorum per eos redditis

Item statutum et ordinatum fuit per dictos dominos Capitaneum et Consilium quod decetero quia multi committebant fraudes et deceptiones in contractibus adultorum quod nemo adultus seu pubes nec aliqua alia miserabilis persona decetero, vel decrepita et alia miserabilis persona

existens comprehendendo utrumque genus. Cuius bonorum gestio
vel administratio per aliquem Tutorem vel Curatorem ad
negocia datos gesta et administrata fuit, exercendo
officium tutelle vel Cure vel aliud quodvis officium
testamentarium, datiuum vel naturale aut legitimum debitum
iure nature, possit nec audeat facere aliquas Quietaciones
particulares vel generales seu aliquas alias conventiones vel pacta
quocumque qualitercumque, et quomodocumque facta conditionalia vel
absoluta quominus ius integrum illesum et inmaculatum,
remaneat libere et expedite directe et indirecte penes illum
cuius bona administrata fuerunt ad petendum et agendum
contra suum administratorem tutorem vel curatorem aut
alium legitimum administratorem eius heredes et bona pro reddenda
administracione sibi reddenda cum integra residuorum consignacione,
nisi illas Quietaciones Conventiones vel pacta fecerit
cum solempnitate hac videlicet, in consilio Coram domino Capitaneo et
Consiliarijs, Et cum applicacione deputatorum seu maiorem
partem ipsorum ad negotia pupillorum et adultorum et cetera.
in tercia parte ibidem residentium de toto administracionis
de quibus ipsi debent fieri Quietaciones, audiuerit, viderit,
examinauerit, et calculauerit, et conclusiones saldauerit,
declarando que conclusiones predictas ratione per eos factas, et
laudacionem et approbacionem ipsorum huiusmodi quietaciones fieri
debent administratoribus supradeclaratis vel alicui ex ipsis
declaratis, Si quis autem contrafaciendo contra presens ordinamentum
vel contra aliqua de predictis fecerit faciendo quietaciones conventiones
vel pacta aliter vel alio modo quam in ordine et cetera, preter dictam solempnitatem
supra declaratam, ipse Quietaciones conventiones vel pacta ipso
iure ex nunc prout ex tunc sit cassa invalida et vana, et
nullius valoris Que ex nunc quotiens fuerint ut in ordine et
tollit cassant et annullat per presens ordinamentum et eius vigore.
Et nichilominus in eo casu, condempnat per presentis ordinamenti tenorem,
quibus ex nunc prout ex tunc, Quilibet recipiens tales quietaciones
conventiones vel pacta, per se vel aliquam interpositam personam suo nomine
et pro eo recipientem in pena xxv. librarum paruorum, Notarius non
scribens tales quietaciones conventiones vel pacta in pena quinque
marcharum denariorum, Quilibet vero testis qui adfuerit predictis pena xl. denariorum;
Cum tociens quociens exigendis quam hoc fuit contrafactum, Quarum penarum
due tercia partes aplicentur domino Capitaneo, et reliqua due partes Comuni.
Et ipsis penis solutis vel non solutis in effectu presentis ordinamenti
in omnibus et per omnia perduret et obtineat.

Ordinamentum constringens affines ad eligendum amicos et ad [illegible] differentias suas [illegible]

Quoniam sicut notorie habetur in humanitate causarum odium est
adeo stimulosa et prava quod non solum ubi suas flamas arden-
tes extendit inter extraneos seminat discessiones animositates ran-
cores aliquando promouentes iram et furorem ad scandalum consequendum
verum etiam inter sanguinitate coniunctos frequentiores et calidiores induxit
ubi magis deberent vigere caritates et amores cordiales Et ideo ad
obviandum talibus nequitiis periculosis propter quas leniter in casibus
quando tractatur lingua et animi et post statum famosus et florida
tranquilitas terre vestre possent ledi et turbari. Ad laudem et
gloriam divini numinis et gloriosissime eius genitricis Per
dominos Capitaneum et Consilium terre vestre audite sequentes ve-
stigia summe comendabilia et que sunt extinguere furores in paruis
famosarum Civitatum in Tussia et lombardia et in aliis Italie partibus
Statutum ordinatum et deliberatum fuit quod super in et per omnibus litibus
causis questionibus et controversiis cuiuscumque conditionis existant et existerent
et existant iam ortis et oriendis et iam ortis et oriendis inter affines
propinquos et parentes videlicet primo in linea et generatione ascendentium et descen-
dentium usque ad infinitum in utroque gradu. Secundo inter omnes et singulos
Colaterales usque ad quartum gradum et Tertio similiter inter omnes
et singulos coniunctos parentele matrimonialis respectu videlicet inter Soceros
et generos vel cognatos et in hiis extendatur presens ordinamentum ad
utrumque sexum. Debeant et teneant omnes de predictis tribus generationibus
nominatis lites habentes Civiles Criminales se extendentes ad
penas pecuniarias in Consilio Coram dominis Capitaneo et
Consiliariis elligere amicos videlicet unum Comunem si de uno poterit concordare
alter unum pro parte inter quos erunt verba litigiosa ut supra Et in eo
casu si dicte partes ibidem de tertio Comuni poterit concordare bene quidem
Aliter vero ibi et in instanti teneantur dare eisdem dominis Capitaneo et Consilio
in scriptis certos suspectos et confidentes de quibus postea domini Capitaneus et consilium
Illum quem invenerit nominatum per ambas partes dare et deputare in tertium
et comunem amicum Et de hiis omnibus vertentibus sive ut supra sint
de cognitione Civilis spiritualis vel temporalis vel actionibus iniuriarum
sive Criminalis Et sive amici sint electi per partes sive unus sive
tres aut in alio casu videlicet si tertius et comunis amicus fuerit electus et deputatus
per eosdem dominos Capitaneum et Consilium teneantur quoque et debeant predicte partes
illico facta electione et deputatione amicorum ut supradictum est compromittere
in eosdem electos seu deputatos tamquam in Arbitros Arbitratores
et Amicos Comunes de iure Amicabile et de facto cum auctoritate
Attribuenda ipsis Arbitris et Arbitratoribus per easdem partes prorogandi
et abreviandi compromissum in eos factum quod compromissum fiat
non solum semel sed totiens quotiens per predictos dominos de Consilio
fuerit provisum et ordinatum cum penis sacramentis obligationibus
et clausulis prout predicti domini Capitaneus et Consilium declarabunt

fore sicredum. Ad hoc ut huiusmodi certamina inter quosuis de gratoribus
supius declarate, non alr quam per viam debitam tollant. Cedum
si aliquis de predictis gratibus de ceteris ciuibus, et ceteris ut supra melius
forte recusaret ad requisitionem predictorum dominorum Capitanei et consilii facere
compromissum seu compromittere, tunc eo casu totaliter sint exclusi, et
reiecti per dictum Capitaneum, a Iudicio, nec ei, vel eis prestet
aliqua penitus audientia iudicialis in agendo nec deffendendo. Si
aut actor contentaret compromittere, et obedire dispositioni predictorum
dominorum Capitanei et Consilii, et reus recusaret quia hec esset cauillosa
malicia. Nam reus recusans suspenderet actionem actoris, itaque
actor propter eius obedientiam damnum, et tardationem sue
actionis substineret, Ad prouidendum huic iniquitati plenam
obtineat, et habeat libertatem. dominus Capitaneus et Consilium
ad disponendum, et prouidendum indemnitati huiusmodi actoris
obedientis. Et hoc simile locum habeat in casu in quo e converso,
videlicet si reus vellet obedire, et actor recusaret, quia in
huiusmodi licet reus obediens non inquietaret propter recusationem
actoris tamen in multis casibus multum facit pro reis, quod lites, et
questiones sibi moueantur si aliquo tempore debent moueri
tempore suo. Sunt etiam sepe corum defensiones expedictes, et
securiores in litibus que eis mouentur quam tempore suorum successorum
quos ignorantia deffensionis ledet et damnabit. Si aut
in alio casu concurreret inobedientia, scilicet quod ambo, videlicet
reus et actor recusaret compromittere, ut supra, et alter odio alterius
predictorum ambo perseueraret in huiusmodi pertinatia animosa,
tunc similiter predicti dominus Capitaneus, et Consilium habeat
plenissimam auctoritatem, ut supra, prouidendi in predictis, videlicet ad faciendum
fieri ex ipsorum parte ipsis recusantibus mandata, et monitiones
sub penis et penis quod pareant obedientie predicte, et exigendi
penas supradictas de ipsorum recusantium bonis, et disponendi prout eisdem
dominis Capitaneo et Consilio melius et utilius visum fuerit conuenire

Nota quod de litibus que vertentur inter predictos nouatos coram
aliis iudicibus quam coram Capitaneo non est prouisum per hoc
ordinamentum, quia ad prouidendum in hoc casu expedit quod
interueniant fauor et auxilium domini mei patris.

Aliud Statutum inter affines ut eligant amicos et compromissum faciant.

Ad tollendum omnem causam et materiam que posset inter infrascriptas personas
benivolentiam perturbare Statutum et ordinatum fuit per dominos Capitaneum
et consilium et viij. Quod siqua questio lis vel causa civilis com-
prehendendo sub civili causa etiam actionem iniuriarum sit coram quo-
cumque iudice inter coniunctos per lineam ascendentem vel descendentem seu inter
coniunctos unum per lineam ascendentem et alium per lineam descendentem
vel inter fratres aut sorores seu inter fratrem et sororem

Infrascriptum fuit statutum compillatum super livellis in pleno arengo terre utini ad sonum campane more solito congregato in collegiatam ecclesiam sancte marie de utino in die festi sancti michaelis archangeli sub millo. ~~m quadringentesimo~~ quadringentesimo vigesimosexto indictione quarta.

De prescriptione non opponenda contra petentes et heredes livella

Quoniam per nonnullos potius privatum quam bonum publicum zelantes et affectantes a multo tempore citra quidam damnosi et pestiferi in terra utini abusus inoleverunt, quod cum quis heres livellum aliquod super aliqua re stabili imminente ad solutionem pervenire compellendo vel pignerando, nisi antiquos [illegible] ut plurimum fit contradictio et prescriptionis exceptio. Ex quo rixe et discordie inter cives oriuntur, damna intollerabilia consequuntur, et expense in infinitum aguntur. Cupientes predictis (obviare intendentes) occurrentibus iniquitatibus auferendis, ut unicuique suum ius tribuatur. Nos Thomas de placentia legum doctor capitaneus terre utini pro magnifico et generoso viro domino fantino trevisano pro illustrissimo ducali dominio venetiarum in patria foriiulii generali locumtenente specialiter deputatus, consilium et commune terre utini, et tota universitas ipsius terre in pleno arengo totius universitatis ipsius terre nobilium cum [illegible] [illegible] ecclesia sancte marie de utino [illegible] more solito congregato ad laudem et reverentiam omnipotentis dei et [illegible] gloriose virginis [illegible] ac status nostri illustrissimi ducalis dominii et pro bono [illegible] terre utini Constituimus et per hanc laudabilem sanctionem statuimus et ordinamus quod nullus sive sit principalis qui interesit sive procurator vel advocatus aut alia persona quovis modo possit aut valeat in iudicio prescriptionis exceptionem iuris Canonici vel civilis aut municipalis opponere allegare, vel probare contra aliq

Ciuem ul' hitatorem ero Sⁿⁱ Ecclam ul' hospitale aut monasteria ul' Conuentus Liuellu siue Liuella aliqd ul' aliq tam in pecunia q̃m in Blade ⁊ vino ul' aliis rebus hn̄tes ul' petent sup̄ s̃l ma re ul' rebus stabilib ⁊. Et hoc sub pena .xxv. libr. solid. toties exigend. quoties fuit contrafactu cui pene medietas sit ptis cont̄ qua opponet̄ Et alia medietas dn̄i . . . Et q sufficiat ... ul' ipis hn̄tibus seu petentibus ipm̄ ul' ipa Liuella pbare p publicu instrm̄ manu boni et fidelis Not. confectu etia si sit antiquissimu Vel p duos aut tres testes idoneos et fide dignos de quor idoneitate stet declarationi ... sibi deberi ipm̄ ul' ipa Liuella sup aliq re stabili etia si sint discordes de loco et tpe̅ et pntes no fuerit Vna ⁊ eade die ul' hora dumodo concordent de qualitate liuelli ⁊ de re sup qua petit ipm̄ Liuellu ul' ipa Liuella. Et q tali pbatone facta debitor seu ille cont̄ que agit̄ omnino ipm̄ ul' ipa Liuella soluere teneat̄ no obstantibus aliquibus Iuribus Ciuilibus l Canonicis aut Constitutionibus ul' puisionibus hactenus in ... factis quibus omnibus ex certa scia tenore pntis derogam̄. Admittat̄ aut ille aquo petit liuellu impune ad opponendum et pbandum exceptione Venditionis donationis pmutationis liberationis trasactionis et pacti de nolendo aliqd no petendo ul' legati et alias quaslibet legitias exceptiones no concernentes pscriptionem u̅tro. que si pbauerit legitie excluderet actore. Et hec heant locu in Iam constitutis Liuellis ⁊ constitutionibus ac in pendentibus et futuris causis no aut̄ trahant̄ ad ptita iam decisa.

De ... no valentibus ... aliis hntibus sup Vna et eade re Liuella.

Omnem ambiguitatis confusione amputantes hoc liquido ⁊ Compendioso statuto Ordinatu determinatu ⁊ statutum fuit in dicto pleno ... q si sint duo ul' plĕs hntes plura Liuella sup Vna re et aliquis hnis primu Liuellu tres pensiones posuerit legitie et possione acceperit no ualeat aliis hntibus liuella sup ipa eade re ... ... omnino teneat̄ solu̅e ipa Liuella Et hoc si res sup qua

debetur Livellu sit sufficiens ad solvendum dicta livella et stetur in hoc dicte instantia. Et si non esset sufficiens ad utrumque livellum solvendum quod tunc preiuditium pareat ultimo domini Livellu pro illa re diturant de qua non fuit sufficiens et sibi imputetur. Et si secundus dominus livelli rem compigneratam posuerit et possessionem acceperit non valeat preiudicare primo domini Livellu dato quod res non sit sufficiens ad predicta Livella. Et sic successive de aliis dominibus Livella super una et eadem re.

Quod una re compignerata alie intelligantur compignerate. Rubrica.

Item statutum et ordinatum fuit in dicto Arengo et per dictum Arengum terre predicte quod si plures res fuerint obligate pro solvendo uno Livellu et in una eadem iurisdictione existant et una ex dictis rebus fuerit compignerata omnes alie res intelligantur esse compignerate et hoc si sint in possessione et domino illius cui fit notificatio ipsius compignerationis alias aut possessoribus dictarum rerum debeat notificari et compignerationis aliter imposterum nullius sint valoris.

De non valentibus vendere Livella super re allivellata sine notificatione fienda domino Livelli. Rubrica.

Item statutum et ordinatum fuit per dictum Arengum terre predicte quod siquis allivellaverit alicui persone aliquam rem solvendo solemne lo... pro Livellu ut etiam alia Livella consueta Livella solvi super dicta re non valeat livellarius aliquod aliud Livellu alicui persone ... donare alienare vel aliquo alio modo transferre nisi ipsa res allivellata fuit meliorata. Nam tunc livellarius possit vendere aliud Livellu super dicta re dummodo prius notificet et proferat allivellanti vel eius heredibus si voluerit emere et si voluerint emere pro pretio eorum ad extimationem bonorum virorum quod tunc alteri possit

vendere. Et si aliter factu sit venditio sit ipo iure nulla. Et
tales contrafacies cadat a iure suo.

De non valentibus reassignare rem allucellatam si fuit deteriorata culpa possidentis. Rca.

Item Statutum et ordinatum fuit quod si aliquis aliquam rem ad
livellum seu cum onere livelli possederit ac tenuerit et ipsa res
effecta sit deterior culpa ipsius accipientis ad livellum vel alicuius
de domo sua non valeat reassignare domino ipsius livelli sed
teneatur solvere ipsum livellum donec rem talem melioraverit quod sit
sufficiens ad ipsum onus livelli. Et si sit deteriorata casu vel
guerra tunc possit ipsam rem reassignare primo seu priori
domino ipsius livelli cum non possit aliquid ipsi livellario imputari
Solvendo tamen affictus preteritos integre usque ad tempus reassi
gnationis et cum hoc quod ille cui resignata fuit ipsa res
teneatur solvere livella posterioribus si non fuit sufficiens
ad utrumque livellum solvendum, alias non nisi ad sufficientiam
arbitrio boni viri et si secundus aut tertius vel deinceps
noluerit recipere ipsam rem in se et solvere livella predicta
solum livellum possit et valeat primo domino livelli recus...
Et hec habeant locum in preteritis et futuris livellis

De Ecclesiis et Religiosis non valentibus impignorare sine speciali pacto. Rca.

Item Statutum fuit et ordinatum quod Capitula Dominarum
et officiales Ecclesiarum, hospitalium Fraternitatum clericis et
Monasteria et Conventus quorumcumque locorum Ecclesiarum vel
Religiosorum quibus livellis etc vel alicui ipsorum legatis in testo
vel alia ultima voluntate vel inter vivos donatis non
possint aut valeant impignorare rem super qua debetur
eis livellum sed solum pignorare seu pignorari facere
pro livellis et affictibus non solutis Salvo nisi

decret legenme p instrm public ipm legantes vel dona-
tivisse auctem spemgrandi. Et salvis pactis et mictentibus
in instris instris instris. Et hec habit locu in Luellis
presentis et futuris.

Statuta super datiis terre Utini ultimo reformata in pleno Arengo terre Utini

Primo statutum fuit et ordinatum ac reformatum quod omnia datia
Communis Utini, scilicet vini, panis, becharie, mercatus, draperie,
olei, salis et ferri, singulo anno in festo sancti Michaelis
Archangeli per duos septem deputatos ad regimen ipsius
terre in presentia domini Capitanei qui pro tempore fuerit, sive pluribus
Communis ipsius terre ante domum novam Communis vendantur et deliberentur
per unum nuncium seu preconem Communis Utini alta et sonora voce singulum
per se de per se plus offerenti et maius pretium dare volenti
pacto et conditione quod emptor cuiuslibet datii teneatur solvere
pretium ipsi Communi seu Camerario dicti Communis Utini in tribus
terminis, scilicet unam terciam partem pretii in festo purificationis beate
Marie Virginis, aliam terciam partem pretii in festo sancti Canciani
et ultimam terciam partem pretii in festo sancti Michaelis, vel quindecim
diebus post singulum expectatis terminis, sub pena unius soldi
pro singula libra solidorum pretii contenti pretii non soluti in ipsis terminis
applicanda ipsi Communi Utini quotienscumque fuerit contrafactum

Hic ponatur ultimum ordinamentum factum loco istius

~~Item statutum fuit et reformatum quod omnes emptores datiorum
Communis ut se obligarent pro emptoribus cogantur et compelli
possint ad dandum et solvendum pretium Communi, et penam si
aliquis in aliquam penam inciderit secundum statutum super hiis editum~~

De fideiussoribus prestandis per emptores datiorum. R

Item statutum et reformatum fuit quod omnes emptores datiorum
Communis Utini cuiuscumque conditionis status et preeminentie sint
teneantur et debeant in primo consilio fiendo post festum
sancti Michaelis se presentare et dare ac prestare ipsi Communi
ydoneos fideiussores et principales debitores ad dandum
et solvendum pretium seu pretia datiorum que emerit, sub
pena unius marche solidorum Communi terre Utini applicanda
et deinde augmentanda pene prout dominis Capitaneo et Consilio videbitur
expedire

19

D

Item statutum fuit reformatum quod omnes emptores datiorum dicte
Terre vini tenentur et debeant suum exegisse datium a quibuscumque
solvere debentibus infra spatium trium annorum videlicet anni emptionis
et aliorum duorum annorum dictum annum emptionis proxime sequentium. Et
si negligentes fuerint in exigendo ipsa datia infra dictum
terminum, ipso termino elapso cadant ab omni iure suo petendi
nec suo quaterno credatur cum iuramento, credatur hiis in casibus
reservatis, videlicet si fecerint legitimas petitiones interruptionis ante expi-
rationem dicti trium annorum, aut si debuit probari per testes ydoneos
seu per publicum instrumentum vel aliud sufficiens documentum.

// quo tempore durante
credatur quaterno
datiarii cum iuramento
sine aliqua alia
probatione

De vino consignando datiariis et bulla
imponenda super vase ac pro bullis. R.

E

Item statutum fuit et ordinatum ac reformatum quod quilibet civis
vicinus et habitator terre vini et burgis qui ex forma statutorum
habeat auctoritatem et facultatem vini vendendi ad spinam et
ad minutum, qui volunt vendere vinum tam terrenum et nostranum
quam Vabiolum de Collibus extra foreste cuiuscumque conditionis in terra
vini et burgis tenentur et debeant ipsum tale vinum consignare
datiario seu datiariis ipsius datii, et poni facere super vase vini
vendendo bullam ipsorum datiorum consuetam, ac describere et
signare super ipso vase in fundo anteriori partem in quo volunt
vendere ipsum vinum. Et siquis contrafecerit vendendo vinum
de facto, contra formam presentis ordinamenti cadat in penam
unius mezeti soldorum, et pro qualibet vegete vini
ac solvere teneatur datiario datium duplum. Cuius pene pertineant
tertia pars sit domini Capitanei, tertia Comunis, et alia tertia accusatoris
et de hoc stet sacramento datiarii, vel alicuius viri bone fame
firmando sacramentum et admonitionem domini Capitanei et duobus de consilio
et teneatur in secreto. Et vas cum vino detur hospitali sancte
Marie Magdalene.

+ et quod nullus forensis
et qui non sit civis
vel vicinus terre
vini non possit
in ipsa terra vini
vendere vinum
alicuius conditionis
ad minutum

De ~~vini~~ pretiis quibus debent vendi
vina ad minutum. R(ubrica)

f Item statutum et ordinatum fuit ac reformatum quod nullus
vendens vel vendere faciens vinum tam nostranum vel
alterius partis aut patrie, aut rabiolum de Collibus audeat [vel mixta vini]
vel possit vendere illud maiori precio unius soldi [pro singula bucca] vel minori
aut sit, ~~pro singula bucca~~. Siquis vero vendere voluerit
Malvasiam, Chirenum, Romaniam, vernaciam, trebianum,
moscatellum vel rabiolum de Ystria ad minutum in dicta
terra Utini illud vendere possit et valeat, exceptis forensibus,
pretiis infrascriptis, videlicet Malvasiam et Chirenum pro libra denariorum
pro singula bucca et non ultra, Romaniam pro duobus denariis et non
~~ultra~~ [pro] vernaciam, moscatellum, trebianum, et rabiolum de
Ystria pro duobus soldis pro singula bucca et non ultra. Minori
autem precio [libere] vendi possit talia vina ad voluntatem vendentis.
Et siquis contrafecerit cadat in penam unius marche soldorum
totiens quotiens contrafecerit, et solvat damnum dupli damnis.
Cuius pene tertia pars sit domini capitanei, tertia comunis et tertia
accusatoris, et de hoc credatur sacramento damnum passi vel
alterius boni viri bone fame, et fiat denuntiatio ~~coram~~ de sero
coram domino capitaneo et duobus de consilio, et teneatur in secreto.

Vino et qualiter solvi debeat datium
de vino vendendo in terra Utini ad minutum R(ubrica)
et ad grossum

5 Item statutum fuit et ordinatum ac reformatum quod datium cuiuslibet
vini tam nostrani quam forensis vendendi in detalio solvatur
et solvi debeat ad mensuram clare videlicet nonaginta sex denarii
pro singulo urna, toto tempore anni, excepto quam a festo sancti Michaelis
usque ad festum sancti Martini ~~[cancelled]~~ inclusive, quo tempore
vendentes vinum [novum] ad ingrossum solvere tenentur datium ~~[cancelled]~~
ad mensuram iustam. Et quod vendentes vinum ad spinam

// vendendo intra Utini ad spinam ad minutum
X Et similiter de vino vendendo ad ingrossum

ad minutum tenentur et debent solvere denarios duos
pro singulo amo tot dicte monete singulos quartos [singulos] vendi-
derunt singulum denarium, et non ultra. Salvo quod si quis
vendiderit quartam aliquam vini ~~[illegible]~~ ad minutum minoris
pretio sex pecunie nichilominus solvere tenetur duos
denarios pro singulo amo talis vini vendendi minoris pretio
sex pecunie dicte monete singulos sex. De vino autem
quod vendetur ad ingrossum sive vinum Rhenum et hunctonum
vel vinum sive forense, sive tale vinum ~~[illegible]~~ vendetur
crescens in terra urbis sive ducatus extra urbem
solvere tenetur ~~[illegible]~~ venditor denarios dicte
duos monete singulos pro singulo amo. Et quilibet
vendens vinum ad ingrossum sive ducatus ex ~~[illegible]~~ terra
urbis sive crescens in terra, tenetur ipsum vinum con-
signare datiariis infra spatium trium dierum a die venditionis
facte sub pena banni unius solidorum, et solvendi datiarios
datium duplum. Cuius pene ~~[illegible]~~ tertia pars
sit domini capitanei, tertia comunis, et alia tertia accusatoris. Et
de hoc credatur sacramento datiariorum ut aliis bonis viris
dicte terre. Et fiet scrutinium ac denuntiatio coram domino
capitaneo et duobus de consilio etc. quotiens expedierit.

De vini libere gonexe vini

Venditor vini
ad ingrossum sive
crescentis in
terra urbis sive du-
catus quod extra urbem
solvere tenetur
pro singulo amo
denariis duobus.
Et vendens vinum
minus nostrate sive
forense ut var-
natiam aut ter-
bianum et ipsum
ad ingrossum sive
tale vinum cres-
cens in terra urbis
sive ducatus extra
urbem solvere tene-
atur pro domo pro singulo
amo denariis octo

Statutum sup[er] [illegible] vini ultimo reformatum in pleno capitulo [illegible] vini

Primo statutum fuit et ordinatum ac reformatum quod omnia [illegible] vini videlicet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] singulis annis in festo sancti Michaelis archangeli per duos [illegible] deputatos ad [illegible] ipsius [illegible] in [illegible] capituli, qui pro tempore fuit super [illegible] ipsius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et deliberent [illegible] [illegible]; et [illegible] [illegible] vini alia [illegible] [illegible] singulis videlicet [illegible] plus offerenti et [illegible] dare voluerit pacto et conditione quod emptor cuiuslibet [illegible] solvendi [illegible] ipsi [illegible] seu [illegible] [illegible] vini in tribus terminis videlicet unum tertium precii in festo purificationis beate Marie virginis aliud tertium precii in festo sancti [illegible] et ultimum precii tertium in festo sancti Michaelis vel quindecim diebus post singulos ipsorum terminorum. Sub pena unius soldi pro singula libra [illegible] [illegible] seu [illegible] [illegible] non soluti in ipsis terminis applicanda ipsi [illegible] vini quotienscumque fuit contrafactum.

De [illegible] denariorum vel [illegible] non solventibus [illegible] [illegible] [illegible]

Item statutum et ordinatum fuit quod quelibet persona [illegible] aliquid [illegible] a [illegible] vel officialibus [illegible] vini et non solverit [illegible] [illegible] et quelibet persona que solvere debuerit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vini vel [illegible] [illegible] denariorum et [illegible] [illegible] non solverit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] debeat [illegible] [illegible] sic solvere debentes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] seu [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] seu collectori denariorum, [illegible] ille qui [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] a [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] quo [illegible] fuit in [illegible] [illegible] statutis et [illegible].

De fideiussoribus prestandis per emptores daciarum. Rubrica

Item statutum et reformatum fuit quod omnes emptores daciarum comunis civitatis cuiuscumque condicionis existant et preeminentie sint, teneantur et debeant in primo consilio fiendo post festum sancti Michaelis se presentare in domo ac presentare ipsi comuni ydoneos fideiussores et principales debitores ad dandum et solvendum pro precio daciarum quas emerunt sub pena unius marche solidorum comunis dicte civitatis applicanda. Et dictam incurrentium penam per dominum capitaneum et consilio [illegible] debeat exigere.

De tempore limitato emptoribus daciarum infra quod debent exegisse precia ipsorum.

Item statutum fuit et reformatum quod omnes emptores daciarum dicti comunis civitatis tenentur et debeant sua exegisse dacium a quibuscumque solvere debentibus infra spacium trium annorum, videlicet anni emptionis et aliorum duorum annorum dictum annum emptionis proxime sequentium. Quo tempore durante credatur quaterno dacitii cum iuramento sine aliqua alia probatione. Et si negligentes fuerint in exigendo ipsa dacia infra dictum tempus, ipso tempore elapso cadant ab omni iure suo petendi, nec suo quaterno credatur cum iuramento credendum. Hiis tamen casibus exceptis, videlicet si fuerit legitima temporis interruptio seu exactio dictorum trium annorum, aut si debitum probaretur per testes ydoneos seu per publicum instrumentum aut aliud sufficiens documentum.

De vino consignando daciariis et bulla imponenda super vasis ac [illegible]. Rubrica

De dacio vini

Item statutum fuit et ordinatum ac reformatum quod quilibet civis, forensis et habitator dicte civitatis et burgorum qui ex forma statutorum habeat auctoritatem et facultatem vinum vendendi ad spinam et ad minutum, qui voluerit vendere vinum tam francum et nostranum quam de collibus et quod fuerit conductum in dictam civitatem et burgos, teneatur

& debeat ipsum tale vinum consignare dominis seu dominis ipsius
domus & ponere facere super vase vini vendendi bullam ipsorum do-
minorum consuetam, ac describere consignare super ipso vase in fondo
anteriori precium pro quo voluerit vendere ipsum vinum. Et quod nullus
forensis & qui non sit civis vel vicinus terre vini non possit in
ipsa terra vini vendere vinum alicuius conditionis ad minutum. Et
si quis contrafecerit vendendo vinum ad minutum & contra formam
presentis ordinamenti cadat in penam vinum in mille soldis, & perdi-
tionis [illegible] vini, ac solvat [illegible] dominis [illegible] duplum.
[illegible] vino dentur hospitali sancte Marie Magdalene. Cuius pene
[illegible] terre [illegible] sit domini capitanei, [illegible] & alia terra accusatoris.
Et de hoc fiat [illegible] [illegible] ut alterius vini bene [illegible]
[illegible] [illegible] & denunciatorem dicto capitaneo & duobus de
consilio, & teneatur in secreto.

De precijs quibus vendi debent vina ad minutum. Rubrica

Item statutum & ordinatum fuit & reformatum quod nullus
tabernarius vel vendens forensis vinum terminum nostrorum vel alterius
partis vel [illegible] sive ribolium [illegible] in terra vini vendere,
nec possit vendere aliquid minori precio viii soldorum pro singula bu-
ta minori aut sit. Si quis vero vendere voluerit malvasiam, thiriam,
romaniam, vernaciam, trebianum, muscatellum & ribolium de histria
ad minutum in dicta terra vini illa vendere possit & debeat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] videlicet malvasiam & thiriam tribus denariis pro singula
buta & non ultra, romaniam pro duobus denariis & non ultra, vernaciam,
muscatellum, trebianum, & ribolium de histria duobus soldis pro singula
buta & non ultra. Minori autem precio bene vendi possit talia vina
ad voluntatem vendentis. Et si quis contrafecerit cadat in penam
viii marcarum soldorum totiens quotiens contrafecerit, & solvat dominum duplum.

+ et [illegible] vas vini [illegible] [illegible] [illegible] vendi [illegible]

11

daciatis. cuius pene una pars sit dicti capituli terre veteris,
et alia tercia arrendatoris, et de hoc credatur juramento domini, vel alterius
boni viri bone fame, et fiat distributio ac partitio inter
dictum capitulum et dominos de castello secundum tenorem instrumenti.

Quo et qualiter solui debeat dacium de vino vendito
in terra veteri ad minutum et ad grossum. Rubrica.

Item statutum fuit et ordinatum ac reformatum quod dacium
cuiuslibet vini terre nostre quod forinsecis et civibus et districtualibus
vendendi in terra veteri ad spinam et ad minutum, solvatur et solvi
debeat ad mensuram clarum [illegible] novem pro burna pro singulo congio toto
tempore anni, et similiter de vino vendito ad grossum. Excepto quod
a festo sancti Michaelis usque ad festum sancti Martini inclusive, quo
tempore vendentes vinum novum ad grossum solum tenentur dacium
ad mensuram [illegible]. Et quod vendentes vinum ad spinam ad minutum
tenentur et debent solvere dacium de dacio pro singulo congio quod cuiuslibet
generis vini tot denarios monete aquilegensis quot parvulos vendiderint
singulam burnam in eo ultra, salvo quod si quis vendiderit burnam
alicuius vini minori precio sex parvulorum, nichilominus solvere tenentur de dacio
dacium pro singulo congio talis vini vendit minori precio sex parvulorum denariorum
monete aquilegensis, [illegible] de vino aut termino vendito ad grossum sive Veneto
civi [illegible] terre veteri sive forinseco, sive tale vinum vendatur remanens
in terra veteri sive ducatur extra terram, solvere tenetur venditor dacium
denariorum duorum monete aquilegensis pro singulo pro singulo congio. Venditor vero
malvasie vel [illegible] ad grossum sive remaneat in terra veteri sive ducatur
extra terram solvere tenentur pro singulo congio dacium denariorum [illegible] dicte
monete, et vendentes romaniam, muschatellum, tribianum vel vernaciam,
aut vinum [illegible] ad grossum, sive tale vinum remaneat in terra veteri
sive ducatur extra terram, solvere tenetur de dacio pro singulo congio denarios octo.
Et quod quilibet vendens vinum ad grossum sive ducatur extra terram veterem, sive

contineat in se, teneatur ipsum vinum consignare daciariis nostre spectande
terre de [illegible] a die venditionis sive sub pena vigintiquinque sol. et solvendi
dacium dacii duplum, cuius pene tertia pars sit domini capitanei, tertia
comunis et alia tertia accusatoris, et de hoc credatur sacramento daciarii
vel alterius boni viri bone fame. Et fiat sacramentum ac denunciatio
coram domino capitaneo et duobus de consilio, et teneatur in secreto

De dacio grosso solvendo vini quod ducitur extra terram Ven-
etiarum pro suo usu. R.

Item statutum fuit ordinatum et reformatum quod omnes et singule
persone tam vicini quam forenses ducentes vel duci facientes
vinum de cuiuslibet [illegible] extra terram vini pro usu suo vel
familie sue, aut gratia exempli vino portando pro vicinos
in bancis vel [illegible] pro suis laboratoribus, etiam si non fuerit
venditum teneatur illud consignare daciariis ipsius dacii vini et
recipere bullam [illegible] ab eis super vase et solvere dacium quod ipsis
daciariis sive destrinctionem in presenti ordinamento declaratur [illegible]
den. duos pro singulo [illegible] ad [illegible] post festum sancti Martini.
Et si quis contrafecerit cadat in penam vigintiquinque sol. et solvat
dacium duplum dacium, cuius pene tertia pars sit domini capitanei, tertia
comunis et alia tertia accusatoris, et de quo credatur sacramento daciarii
vel unius boni viri bone fame, et fiat sacramentum ac de-
nunciatio coram domino capitaneo et duobus de consilio et teneatur in secreto
Et presens ordinamentum habeat locum super omnibus daciis.

De pena conducentium vinum extra terram sine bulla vel cum ~~bulla~~
vini bulla daciariorum et bullas destruendos pro portonarios

Item statutum fuit et ordinatum quod portonarii portarum [illegible]
teneantur recipere medietatem bulle daciariorum imposite super vase
vini ducendi extra terram vini et portonarii portarum [illegible] tene-

[illegible] et debeant recipi — desuper recepturi bulle denariorum de quolibet vase cuiuslibet generis vini quod durante tempore terre vini, ne sub pretextu unius bulle semel posite per decanos quis posset durante [illegible] descendendo vinum bis vel ultra sub eadem bulla. Et si quis repertus fuerit quod duxerit vinum plus quam semel sub una bulla in fraudem dicti seu denariorum cadet in penam unius marche solvende [illegible] dividendam et applicandam, et solvet denarios duplices, et ordinatum est supra.

De non valentibus vendere vina per quinque miliaria circa terram vini.

vel seu quevis alia persona Item statutum fuit et ordinatum ac confirmatum quod nullus [illegible] mechanicus loco et foro in ipsa terra vini possit vel valeat emere seu [illegible] vel aliud [illegible] vendere vel vendi facere vinum vel vina alicuius speciei [illegible] per quinque miliaria circa dictam terram vini sine solucione dicti. Et si quis [illegible] vendiderit [illegible] nichilominus solvere tenetur denarios debitos dicti vini quod tale [illegible] et vendiderit acsi in dicta terra vini [illegible] emisset et vendidisset.

Et de differentia orienda super operatione huiusmodi dicti sit diffinitum [illegible].

Item statutum fuit et ordinatum quod si aliqua differentia oriretur super operatione huiusmodi dicti inter [illegible] et emptores dicti, quod inter decanos et venditores vina seu [illegible], non determinata per statuta aut [illegible], emptor unius dicti diffinitam [illegible] fiende liber sine debito et sine aliqua [illegible], sub pena arbitrio [illegible] imponenda et dividenda ut supra.
Et presens ordinacio habeat locum super omnibus dictis.

[illegible]

[illegible]. [illegible]

[illegible]

[illegible]